

Piatra Craiului

Revistă trimestrială de actualitate, cultură și tradiții

Editată de către Cenaclul "Mihail Lungianu"
Rucăr, Muscel



An 1

Nr. 1/2015



VECHILE RÂNDUIELI ȘI ROSTURI

Demult, demult , în lume și-n oameni erau altfel de rânduiești și rosturi...

Iarna se sfârșea molcom, zăpada se topea de la o zi la alta, iar primăvara câștiga putere asupra lumii în fiecare zi.

Era vremea când geto-dacii, asprii la chip și aprigi la viață-dar blânzi la suflet-căutau să afle vrerea Măritului Zamolxis, pentru noul an care începea în martie. Se adunau câțiva oameni din fiecare așezare, porneau sprinteni la drum și se duceau în locuri tănuite din munți, să-i întrebe pe „Moșii” cei îmbrăcați în alb, despre cum se deslușesc semnele cerului și ale pământului, despre sporul ogoarelor și al tuturor făpturilor din păduri și gospodării, despre puterea și viața neamurilor din Dacia.

Când și când, mai zăreau câte un lup sur sau alb, câte un cerb sau câte un urs, care-i priveau de la distanță cu o privire tainică.

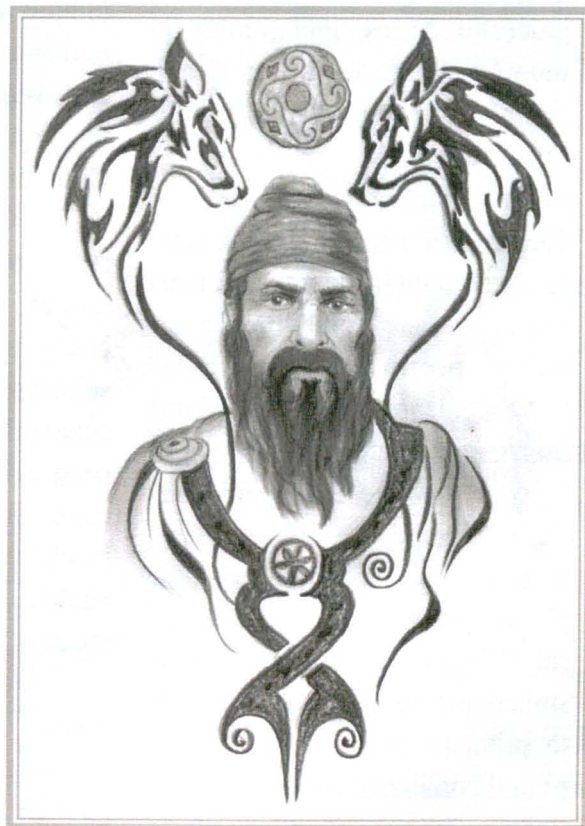
Atunci ei se socoteau fericiți și norocoși, căci știau de la străbuni, că aceste animale sunt străjerii plaiurilor date de Măritul Zeu de la întemeierea lumii, spre veșnică stăpânire dacilor și urmașilor lor.

După ce primeau sfaturi înțelepte și bine cumpănite de la „Moși”, se întorceau la casele lor, spuneau femeilor lor ce auziseră, iar apoi mergeau împreună la femeile bătrâne ale neamului , care le puneau la mână un fir roșu și alb, ca să le aducă aminte mereu de dragostea și buna-învoire cu care s-au legat de la început pentru toată viața.

Iar în prima zi cu soare și cu stare de bucurie în oameni și în lume, ieșeau la horă, se învârtteau în ea odată cu mersul soarelui și al pământului, și își eliberau sufletul și trupul de strânsorile iernii și ale vremurilor.

Iar deasupra lor, Măritul Zamolxis, zâmbea cu mulțumire, văzând cum fii Lui prea-iubiți, îi împlinesc voia încă odată...și încă odată...în noul an care începea primăvara...

Un urmaș de-al Stră-Moșilor



LA MULȚI ANI REVISTEI „PIATRA CRAIULUI” DIN RUCĂR-MUSCEL



La Mulți Ani revistei „Piatra Craiului” din Rucăr-Muscel.

Rucărul muscelean, o localitate frumoasă, cu oameni gospodari, așezată în nordul județului Argeș, înconjurată de munți cu păduri falnice, și ape cristaline, bogată în tradiții, datini și obiceiuri. Din vremuri și timpuri străvechi, din rândul comunității rucărene, s-au ridicat personalități de vază, și mari valori în toate domeniile de activitate, pentru națiune și țară.

Rucărul este înconjurat de munți semeți, plini de vegetație: vârful Posada, vârful Crucii, Căpitanul, Țefeica, Măra, Iezer-Păpușa, și Piatra-Craiului, și este brăzdată de râuri: Râșorul, Roghina, Dâmbovița, și o sumedenie de pâraie, care încântă privirile turiștilor ce ne trec pragul comunei.

În urmă cu 4 ani, un grup de oameni inimoși, în număr de șapte, am constituit Cenaclul Literar-Artistic „Mihail Lungianu” din Rucăr-Muscel, iar trei luni mai târziu, în aprilie 2011, în ajun de Paști, a apărut primul număr al revistei trimestriale de actualitate, cultură și tradiții, redactată de cenaclu, „Piatra Craiului”.

Cenaclul și colectivul redacțional, au depus suflet, și muncă, pentru apariția unei publicații rucărene, în peisajul presei muscelene. Am atras în jurul cenaclului și al revistei, multe personalități de cultură, din educație, și din alte domenii, din Rucăr, Muscel și din țară, îmbunătățind număr de număr calitatea revistei noastre.

Revista a fost primită foarte bine, de confrății din presa scrisă și audio-vizuală, de publicul cititor, dar cu toate acestea, mai avem multe lucruri

de îmbunătățit, atât la cenaclu, cât și la revistă, pentru a ridica permanent calitatea revistei la cele mai înalte standarde.

La data la care scriem aceste rânduri, am scos 14 numere, revista a împlinit 4 ani, ajutorul sponsorilor pe care-i felicităm și le mulțumim, fiindune de mare folos, fără sprijinul lor financiar revista n-ar fi putut să apară.

Despre cenaclul și revista noastră, s-a scris și s-a vorbit în presa musceleană, argeșeană și posturile locale și naționale de televiziune, pentru care suntem mândri de ceea ce am reușit și promitem, cu toate greutățile întâmpinate, vom merge înainte, pentru că între noi există o solidaritate.

Spre știința publicului, revista noastră a pătruns aproape în întreaga țară, în mari orașe și municipii, în multe sate și comune, precum și în alte țări din 2 continente: S.U.A. (California) și Europa, Franța(Corsica) și Spania.

Membrii fondatori ai cenaclului și revistei urează cu acest prilej „LA MULȚI ANI”, revistei „Piatra Craiului” la împlinirea a 4 ani de apariție și trecerea în anul 5.

***Stoian Cornel, secretar
Cenaclul Literar-Artistic
„Mihail Lungianu” din
Rucăr-Muscel***

MIHAIL DIACONESCU, O PERSONALITATE CU OBÂRȘII MUSCELENE

În colecția „Personalități contemporane”, realizată de revista „Cronica Fundațiilor”, a fost prezentată la începutul acestui an o personalitate românească recunoscută pe plan național și internațional: profesorul universitar, cercetătorul, eseistul, criticul de artă și romancierul Mihail Diaconescu.

Numit, pe drept cuvânt, „un reprezentant al generației noas-tre” cu impact puternic asupra societății contemporane, „titan al culturii” și „mare boier al artei cuvântului”, „senior al culturii”, Mihail Diaconescu

trebuie privit doar prin prisma complexei sale formații profesionale ireproșabile, ori a vastei sale opere, ci și prin aceea de suflet nobil și mare caracter.

Că și-a dedicat viața culturii române, stau mărturie remarcabilele sale lucrări: „Istoria literaturii dacoromane”, „Prelegeri de estetica Ortodoxiei”, „Teologia ortodoxă și arta cuvântului”, „Farmecul dialecticii și fenomenologia narativă”, romanele „Visele au contururi precise”, „Culorile sângelui”, „Umbrele nopții”, „Marele cântec”, „Călătoria spre zei”,

„Sacrificiul”, „Speranța” și multe alte opere.

Este firească, deci, inițiativa revistei „Cronica Fundațiilor” de a-i dedica acest număr domnului profesor Mihail Diaconescu, distins în mai multe rânduri cu titlul „Doctor Honoris Causa”. Sunt menționate reperiile biografice, scrierile artistice și științifice, aprecierile critice (preotul academician Dumitru Stăniloae, academicianul Gheorghe Păun, profesorii universitari, criticii și scriitorii Gheorghe Bulgar, Ovidiu Drâmbă, Ion Rotaru, Ilie Barangă, S.I.Nicolaescu, Marian Nencescu și mulți alții).

Adăugăm și noi în acest număr al revistei de față un sincer elogiu aureolat de mândria că acest mare domn al scrisului românesc s-a născut, a copilărit și a creat pe plaiuri muscelene. Felicităm, totodată, întregul colectiv redacțional al revistei „Cronica Fundațiilor” pentru această nouă lucrare.

Maria Chirtoacă



MANIFESTĂRI ARTISTICE ALE CENACLULUI LITERAR „MIHAIL LUNGIANU”

1. Șezătoarea Rucăreană - 3 august 2014
2. Datini, tradiții și obiceiuri de iarnă – 11.12.2014



1. Ajunsă la cea de-a treia ediție, manifestarea tradițională a cenaclului nostru, s-a bucurat de multă apreciere din partea consă-tenilor, invitaților.

Am vrut să păstrăm același format tradițional, cu sprijinul și talentul copiilor și tinerilor din comuna noastră. În cadrul acestei acțiuni, ca urmare a implicării cenaclului în parteneriat cu liceul „Victor Slăvescu” secția „Artă populară”, de o deosebită apreciere s-a bucurat expoziția de obiecte tradiționale, prezentările fiind făcute de tinere rucărence în frumoasele costume populare din zonă.

Centrul de plasament din Rucăr, a fost prezent și de

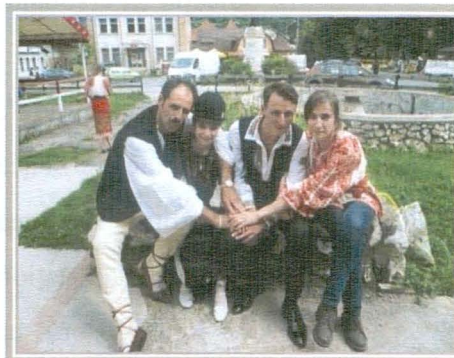
data aceasta cu un grup de copii frumoși și talentați, pregătiți de doamna directoare Rodica Arsene, împreună cu câțiva educatori din unitate. Un impact deosebit la public au avut suitele instrumentale prezentate cu multă sânguință de băieții noștri din sat: la saxofoane, vioară, fluier, chitară.

Am avut și de data aceasta



invitați în spectacol: o tânără domnișoară deosebit de talentată și de frumoasă Ilona Anghel, cu cântece specifice zonei (de ciobănie, de dragoste și dor) și pe domnul Radu Stefan Tatan, un artist cunoscut, plin de originalitate.

Am avut onoarea să asiste la spectacol pe lângă oamenii din sat și împrejurimi



aprox. 40 de invitați din Câmpulung și din țară, personalități de cultură, de prim rang.

Șezătoarea s-a bucurat de reușită iar în viitor ne dorim o dezvoltare artistică și tehnică, astfel încât să ajungă un trend cultural și tradițional de nivel regional și cu difuzare națională. Spectacolul a fost filmat și difuzat de Muscel Tv

2. Cea de-a doua manifestare cu caracter tradițional al Cenaclului „Mihail Lungianu” s-a numit „Datini, tradiții și obiceiuri de iarnă” și s-a desfășurat la Rucăr, în data de 11 decembrie 2014.

Aflată la prima ediție, manifestarea tradițională românească nu putea să lipsească din viața artistică a comunității.





Cu bunăvoința și înțelegerea unei familii de excepție din comuna noastră, ne-am deplasat la Pensiunea „Pietrele Albe” proprietatea dumnealor de pe „Râușor” aflată cu adevărat „pe un picior de plai, pe-o gură de rai”

Spectacolul a avut mai mult tentă de reportaj cu caracter de „Tradiții și datini de iarnă” pentru televiziunea Muscel TV.



Programul a fost următorul :

- Colindători de grup și individuali.
- Dansuri populare prezentate de ansamblul „Garofița Rucărului” din comuna noastră.
- Grupul „Florile Rucărului” alcătuit din cele mai frumoase fete din zonă și pregătite de doamnele profesoare Oana Nicolescu și Iuliana Țincu.



➤ O prezentare de excepție a obiceiului „Brezaia” a făcut pe toți cei prezenți să re trăiască emoțiile din noaptea „Venirii cu Brezaia”

➤ La fel și obiceiul cu „Ursul”
➤ A urmat apoi „Plugușorul”, cu un text original cules în 2006 de către profesorul Vlad Tudor și prezentat în premieră la o manifestare de acest fel, care a reușit să ne amintească de anii

copilăriei când plecam cu plugușorul prin sat.

Mulțumim și cu această ocazie domnilor directori de la liceul „Victor Slăvescu” și Școala Gimnazială „Nae A. Ghica” pentru colaborarea și implicarea directă a domniilor lor în această manifestare culturală.

Pe viitor ne propunem o mai largă abordare a tradițiilor și obiceiurilor de iarnă din zonă astfel încât aceste frumoase nestemate ale poporului roman, să nu se piardă niciodată.

*Muzician și Director
Artistic al acestor
manifestări
Iosif Nistor*



ASOCIAȚIA RUFFA ARBOR...

În urma unor eforturi îndelungate și susținute-morale, energice și financiare-membrii **Cenaclului „Mihail Lungianu”**, din Rucăr, și anume Iosif Nistor-președinte și gazdă, Costel Moiceanu și Tudor Vlad-vicepreședinți, și Cornel Stoian-secretar, toți membri fondatori ai asociației, au înființat **Asociația „Ruffa Arbor”**, ca asociație non-profit, care are drept obiectiv principal, cercetarea, și valorificarea potențialului cultural tradițional și istoric al zonei Muscel.

Numele asociației reprezintă prima mențiune documentară a localității, într-un document din secolul al - XIV- lea. Din data de 7 mai 2015, Asociația „Ruffa Arbor” se pune cu mare drag, și cu multă dăruire, în slujba comunității în care s-a născut!

Așa să ne ajute Dumnezeu!



PROFILE DE ÎNVINGĂTORI EC. CORNEL STOIAN



Cine n-a auzit de comuna Rucăr! Cine n-a dorit să vadă Rucărul? Cine nu s-a mirat când, fiind pentru prima dată la poalele Pietrii Craiului, a citit pe indicatorul de circulație că acest oraș este... comună? Dacă oprești mașina la întâmplare și întrebi, tot la întâmplare, cine este primar, ți se răspunde corect, dar după o mică ezitare...de gândire. Dar dacă întrebi pe oricine, tot la întâmplare, dacă îl cunoaște pe Stoian Cornel, ți se răspunde cu viteza luminii că: „- Cine nu-l cunoaște pe Nea Cornel!” Nu mi-am propus să-i aduc laude gratuite acestui rucărean și nici să știrbesc din autoritatea și importanța edilului șef, exemplul acesta situându-se pe două planuri paralele.

La Rucăr, Cornel Stoian, este efigia încrustată pe blazo-

nul rucărean! Nu știu de ce, dar parcă-l văd ca pe maurul unicat de pe drapelul corsican sau ca pe urmașul de peste veacuri al aceuia, care a „bântuit” în cele patru zări ale Europei, de la Austerlitz la Insula Sfintei Elena.

Pe orice Muscel te afli, dacă întrebi de Nea Cornel, ți se răspunde că „acum a trecut pe acolo!”. Unde este rost de cultură, de viață culturală, de implicarea benevolă în rezolvarea problemelor - de suflet și cu suflet - îl afli pe neobositul purtător, fără rucsac, ai celor 71 de ani închinați celui mai frumos ideal al unui pământean, cultura!

Moșnenii Dragoslăveni și Rucăreni îl salută, pictorii de la celebrul Cenaclu de Pictură „I.D.Negulici” din Câmpulung îl stimează și-l recunosc ca un suflet ce se poate așeza înaintea penelului, numai ca să iasă o treabă bună ...de simeze. Domnul Nelu Constantin, șeful lor, artist plastic, spune „plastic” că „nu scapi de Cornel până nu face ce și-a pus în cap!”

La Domneștii de Muscel, Nea Cornel nu s-a lăsat până nu s-a implicat cu materiale în volumele în număr de patru: ”Neosteniți Întru Lumină”. M-a întrebat: ”- Cum nu-i cunoașteți pe profesorii Hiru și Baci?” Și am ajuns cu Nea Cornel la UNES-

CO-filiala București. Altă dată îmi spune cu o voce gravă: ”- Trebuie să-l ajutăm pe Domnul Hiru, scoate enciclopedia personalităților muscelene.” Dacă a zis Nea Cornel, m-am conformat.

Cum, nu-l cunoașteți pe Domnul Purnichi din Cetățeni? M-a făcut praf Nea Cornel. Auzi, să nu cunosc pe Șeful Filialei Câmpulung a Societății de Științe Istorice din România. Dar pe poetul-colonel Mârzac? Dar pe poeta și profesoara Maria Chirtoacă? Nici pe profesorul Cezar Neacșu? Dar de Sorin Durdun?

Mi-am dat seama că am trăit degeaba, dacă n-am minime cunoștințe despre eroii post-mușatescieni ai Muscelului. Pe domnul Profesor Vlădău! Nu? Atunci a conchis: „-Trebuie dus la Monea!” Adică... eu. Pe mine să mă ducă la Monea!

Și am ajuns la Monea și la Doru, adică Ion Pavel, făcători de revistă, oameni de „lojă prima” în Opera Culturală a Câmpulungului. Ghici pe cine găsesc aici? Pe Domnul Profesor Iosif Mărcușanu, lucru ce mă face fericit în acea zi și mă obligă să citesc cartea de excepție „Om din scorbură”. Într-o zi, Nea Cornel îmi dă telefon și-mi spune că musai, trebuie să mergem pe Valea Româneștilor, la

Doamna Doctor Colț. Dacă a zis Nea Cornel, gata! Excepțional! „- Sărut mâna Doamna Doctor, eu sunt ucenicul... vrăjitorului din Rucăr!”

Stați așa! La galeria de artă ați fost? Vă duc eu la Domnul Curator Ion Crăciun, o *rara avis* a Câmpulungului, unde m-a introdus tot ghidul de Rucăr. Uitați-l pe domnul Inginer Chița, un om de excepție, te intersektezi cu Domnul Profesor Adrian Săvoiu, personalitate de excepție a Țării Muscelor, urmaș cultural pe linie directă al lui Neacșu! Cum, care Neacșu? Neacșu, acela cu scrisoarea de la 1521 către brașoveni! Cel care precis, că a citit și răstălmăcit învățăturile lui Neagoe către fiul său Teodosie.

O cotesc spre centru și la „Iepurilă”, ca să nu fac reclamă la cine știe ce produs cu brânză, găsesc pe Nea Cornel de vorbă cu Mitroiu, cu Petry, vine și Vintilă, șef peste epigramiști, însoțit de fratele său, profesorul Vintilă. Fraților! Fac muncă voluntară de ...memorare a celor pe care mi i-a prezentat domnul Stoian. Modest, stăruitor, este însoțit permanent de falanga rucăreană a cenaclului literar Mihail Lungianu și de înțelepții profesori Tudor și Avram, care editează de zece numere revista Piatra Craiului.

Miercuri seara am program de televizor, văd IDENTITĂȚILE CULTURALE ale frumoasei

și talentatei realizatoare muscelene, Carmen Nicolescu. Ajutorul de serviciu, vocea muntelui, este tot Cornel Stoian.

La Rucăr, în roua de dimineață, se ivește ca în visul unui dantelar de cuvinte, amintirea scriitorului Podișor, figură ilustră a Mărginimii Câmpulungului, cu care am dialogat în casa lui Nea Cornel, la un pahar de compot de caise și un bulz „îmbulzit cu taine dactice”!

În această noapte de martie mi-am tras gluga monahală peste creștetul destinului și în vârful picioarelor împânzite de ciorapii ecosez, mă strecur în intimitatea legendelor născătoare de Posade, de Rovine, de cavaleri de Malta care vorbesc limba lui Francois Villon sau idiomul provensalo-avignonian al lui Petrarca, cu necunoscuta Laura, Lor cu dor! La Rucăr cred că s-a născut mama mea, LIMBA ROMÂNĂ, și pentru toți cei ce o prețuiesc, a devenit și fiică și bunică, dar și muză apocaliptică pentru plaja poeziei valahe întinse de la Vlad de la Marina-bănățeanul, la Mateevici-basarabeanul sau Aron Pumnul din Cernăuți! Judec cu voce șoptită pe toți cei care, ca și Nea Cornel, au fost hărăziți să ajungă ciobanii

unui popor hrănit cu speranță și purtători inconștienți de limbă sacră, cu desaga picurată de lacrimile îndurerate și pictate în cazaniile Nistrului!

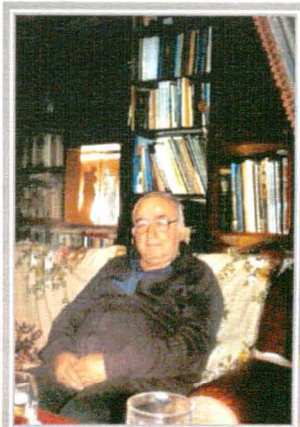
Oamenii harnici sunt și norocoși, pentru că Dumnezeu îi aduce pe această lume ca să facă treabă și de aceea îi ajută cu ceea ce poate fi mai drag unui om, familia lui. Soția Domnului Stoian, o femeie discretă, îl veghează în întreprinderile lui, nu-l torturează cu întrebări banale, dar îi dă siguranța lucrului bine făcut! Sărut mâna Doamna Stoian! De multe ori vă deranjăm, așa cum rima deranjează versurile albe ale dimineților senine de august!

Nu știu, până la urmă, dacă rama tabloului pictat de mine a cuprins întregul bust al omului obișnuit, născut și crescut pe muscelele vieții. Îl declar pe Cornel Stoian ca prieten, gradul care înalță cel mai mult pe cel pe care vrei să-l prețuiești!

Îi doresc în continuare să aibă puterea și voința capricornului, conducător de turmă sincer și încăpățânat, pericol pentru lichelele neamului și prieten devotat al celor care îl merită!

Constantin Agricola Miu

Godeni



ZIUA MONDIALĂ A APEI

Prin principalul scop al sărbătorii Zilei Mondiale a Apei este acela de a aduce în atenția opiniei publice problemele legate de necesitatea protejării cantitative și calitative a apelor și de a pune în adevărata lumină rolul, îndatoririle și responsabilitățile celor cu atribuții în întreținerea, valorificarea și protejarea surselor de apă.

Ziua Mondială a Apei se sărbătorește anual în data de 22 Martie, iar în România această zi se sărbătorește din anul 1933.

Decizia instituirii acestei sărbători a fost luată în cadrul Conferinței Naționale Unite pentru Mediu și Dezvoltare de la Rio de Janeiro ce s-a desfășurat la 22 Decembrie 1992.

Apa și energia fiind cele mai importante elemente ale vieții, trebuie să fim conștienți de faptul că, în funcție de comportamentul fiecăruia dintre noi, depinde calitatea acesteia. Vrem să transmitem tuturor anumite mesaje de interes major.

- ” Apa necesită energie „iar energia necesită apă – aproximativ 75 % din totalul captărilor de apă din industrie

sunt utilizate pentru producerea de energie ”.

-” Economisind apa economisim energie –Este nevoie de energie pentru cele două componente ale alimentării cu apă pomparea și tratarea (înainte și după utilizare).”

-” Economisind energie, economisim apa.”

-” Miliardul de nevoiași ai lumii are urgentă nevoie de apă, canalizare și electricitate - În anul 2011, 768 milioane de oameni erau lipsiți de surse controlate de apă potabilă, iar 2,5 miliarde nu dispuneau de sanitație decentă. Creșterea până în 2035 a consumului de energie la nivel mondial cu aproximativ 50% va atrage sporirea nevoilor de apă cu 85%.”

-“Gestionarea mai eficientă a apei și energiei cere politici publice coordonate, concentrate și coerente”

Este foarte important de știut că:

• Pământul este acoperit de apă în proporție de 71%, dar mai puțin de 1% este apa dulce sau potabilă!

• Organismul uman conține până la 70% apă. Acest procent scade la persoanele obeze,

deoarece grăsimea și apa sunt incompatibile!

• Apa a devenit o resursă rară în anumite zone de pe glob și afectează în prezent 4 din 10 persoane din lume. Situația se înrăutățește pe măsură ce populația și gradul de urbanizare crește!

• Fiecare persoană folosește aproape 475 litri de apă pe zi!

• Într-o viață de circa 70 ani, un om consumă în medie 115 tone de apă, echivalent a peste 2 vagoane de cisternă!

• Picurarea de 60 de ani pe minut a unui robinet poate irosi peste 11 litri de apă pe zi!

• Timpul de descompunere al unui pet este de 300 de ani, iar al unei sticle este de 450 de ani!

• Este nevoie de două până la cinci tone de apă pentru a produce alimentele necesare unui singur om, pentru o singură zi!

• România este printre cele mai sărace țări din Europa în privința resurselor de apă: sub 2000 de metri cubi pe locuitor pe an!

• În Cipru, 100 de baraje strâng ploile căzute într-un singur sezon ca să ajungă chiar și pentru câte cinci ani secetoși!

• Hidro-puterea rămâne sursa regenerabilă cea mai importantă pentru producerea de energie, ponderea în producția totală de energie electrică menținându-se la circa 16% până în anul 2035!

• Conștientizând că: fără apă, nu există viață! iar fără apă curată, nu putem trăi o viață sănătoasă!, prezentăm un **ECO CALENDAR**.

- 02 Februarie – Ziua Mondială a Zonelor Umede
- 22 Martie – Ziua Mondială a Apei
- 23 Martie – Ziua Mondială a Meteorologiei
- 01 Aprilie – Ziua Păsărilor
- 22 Aprilie – Ziua Pământului
- 10 Mai – Ziua Păsărilor și Arborilor
- 15 Mai – Ziua Internațională de Acțiune pentru Climă
- 22 Mai – Ziua Mondială a Biodiversității
- 24 Mai – Ziua Europeană a Parcurilor
- 05 Iunie – Ziua Mondială a Mediului
- 08 Iunie – Ziua Mondială a Ocenelor
- 21 Iunie – Ziua Soarelui
- 29 Iunie – Ziua Dunării
- 11 Iulie – Ziua Mondială a Populației
- 09 August – Ziua Grădinilor Zoologice
- 16 Septembrie – Ziua Internațională a Stratului de Ozon
- 18 Septembrie – Ziua Mondială a Geologilor
- 23 Septembrie – Ziua Mondială a Curățeniei
- 26 Septembrie – Ziua Mondială a Munților Curați
- 01 Octombrie - Ziua Mondială a Habitatului
- 04 Octombrie - Ziua Mondială a Animalelor
- 16 Octombrie – Ziua Internațională a Alimentației
- 31 Octombrie – Ziua Internațională a Mării Negre
- 08 Noiembrie – Ziua Mondială a Zonelor Urbane
- 10 Decembrie – Ziua Drepturilor Omului
- 29 Decembrie – Ziua Diversității Biologice

Particularizând zonal; Administrația Bazinală de Apă Argeș-Vedea își desfășoară activitatea pe teritoriile a șase județe (Argeș, Dâmbovița, Olt, Giurgiu, Teleorman, Ilfov) și municipiul București; prin tot atâtea Sisteme de Gospodărie a Apeilor, acoperind Bazinele hidrografice ale râurilor Argeș, Vedea, Călmățui și fluviul Dunărea.

Administrația Bazinală de Apă Argeș-Vedea gestionează un patrimoniu bogat în lucrări hidrotehnice specifice activității de gospodărie a apelor, pe o suprafață de 21479 km², asigurând necesarul de apă pentru o populație de 4 milioane de locuitori (inclusiv din bazinul hidrografic Dunăre).

Activitatea Administrației Bazinale de Apă Argeș-Vedea urmărește îndeplinirea următoarelor obiective vitale pentru satisfacerea cerințelor impuse de localitățile locale, structurate astfel:

- exploatarea și întreținerea lucrărilor hidrotehnice și a cursurilor de apă;
 - gestionarea și protecția calității apelor;
 - integrarea-directive Uniunea Europeană privind factorul „apă”;
 - hidrologie și hidrogeologie;
 - secretariatul tehnic al Comitetului de Bazin Argeș-Vedea;
 - investiții-dezvoltare.
- S-a interesat și a consemnat

*Agent hidrotehnic,
Costel Moiceanu
Baraj Pecineagu*

INTERVIU -RADU ȘTEFAN TATAN



„Cred că folclorul reprezintă identitatea noastră națională și nu va pieri în veci”...

Are peste 4 decenii de scenă..are un glas blând, ca și sufletul său..are și știința culorilor..și darul povestitului..dar dincolo de toate acestea Artistul și Omul Radu Ștefan Tatan se arată a fi modest..parte din „cumințenia pământului”.

Iar „Voievodul” folclorului nord-muscelan mai este și bunul prieten și colaboratorul necondiționat al Cenaclului Literar „Mihail Lungianu”, care ne-a susținut cu superbă dăruire în ultimele două spectacole organizate de cenaclu.

Restul „darurilor”, le veți descoperi în interviul pe care cu mare generozitate ni l-a acordat într-o zi la vreme de sfârșit de iarnă, la proprietatea soților Angela și Cornel Stoian, din Rucăr.

T.V. Deci domnule Radu Ștefan Tatan, cine sunteți dumneavoastră ?

R.Ș.T-Sunt un rapsod popular și pictor de artă naivă și impresionistă din Schitu-Golești. M-am născut la Corabia, județul Olt la 27 Martie 1951. Acolo am făcut cursurile școlii generale, liceul, și apoi am făcut facultatea de automobile la Pitești, unde m-am întâlnit cu soția mea și ne-am căsătorit, și apoi am rămas pentru tot timpul vieții în Muscel.

T.V - Când, unde și cum a început activitatea dumneavoastră legată de folclor ?

R.Ș.T- Activitatea legată de folclor a început încă de pe băncile liceului, unde am cântat la diverse concursuri și spectacole, dar mai pregnant s-a manifestat în timpul studenției, în cadrul unui spectacol festival care l-am avut la Opera Română și după aceea pe litoral, și în cadrul mai multor manifestări ale activităților studențești unde am câștigat numeroase premii, iar unul dintre premii a fost chiar o păpușă pe care am dăruit-o prietenei mele de atunci, Liliana, care a devenit apoi soția mea.

T.V - Cine v-a fost mentor?

R.Ș.T - Mentor de-a lungul timpului în activitatea de folclor l-am avut pe Gavril Prunoiu, care mi-a fost apoi și profesor de canto popular pe care l-am absolvit în anul 1989, dar și un mare artist al Argeșului și Muscelului, Tică Constantin Sorescu, mi-a fost un prieten, un om deosebit, un solist de mare valoare, și un artist cu care am făcut foarte multe spectacole, în țară dar și în străinătate , în

Franța, Belgia, Olanda, unde am avut în anul 1992 succese deosebite.

T.V. Care au fost momentele decisive care v-au marcat cariera ?

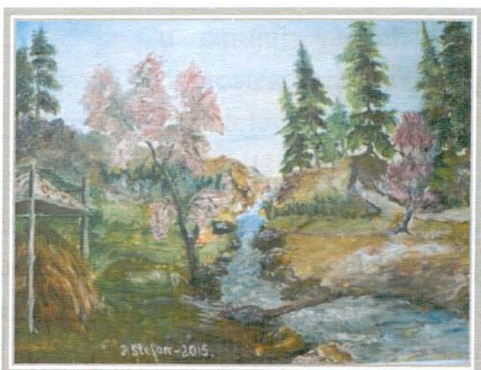
R.Ș.T- Cariera profesională de inginer nu mi-am abandonat-o niciodată, dar am fost marcat, și să zic așa pasionat de muzica populară, de culegeri de folclor, din zona Muscelului în special, din toate satele , începând de la Mioarele, de la Schitu-Golești, de la Rucăr, de la Podu Dâmboviței, din Pitești, de la Curtea de Argeș, și apoi am fost marcat și de Școala Populară de Arte, pe care am absolvit-o cu domnul Gavril Prunoiu, școala de canto popular și apoi Școala Populară de Arte pe care am absolvit-o cu pictorul Florian Cioacă, la Casa de Cultură din Câmpulung-Muscel .

T.V. Câte piese și câte albume



ați lansat de-a lungul carierei?

R.Ș.T - Am 41 de piese înscrise la Uniunea Compozitorilor din România, sunt membru al Uniunii Compozitorilor-și am 4 albume lansate, dar lansate în



cercul restrâns al prietenilor, pentru că pe piață, acestea presupun cheltuieli foarte mari și nu am găsit încă un sponsor care să vrea să difuzeze astfel de melodii, dar oricum, celor care intră în contact cu melodii-le mele, și vor să le interpreteze, sunt de acord, numai să-mi ceară acceptul.

T.V.- Povestiți-ne pe scurt o întâmplare memorabilă din spectacolele pe care le-ați avut.

R.Ș.T - Este un moment în anii 75, la un spectacol eram împreună cu soția mea, la Opera Română din București, unde am avut un spectacol - „Nunta ca în Argeș”- se numea spectacolul, și am cântat, și atunci spectatorii s-au ridicat în picioare.

A fost un moment emoționant pentru mine, de altfel și pentru

colegii cu care am cântat, și alte asemenea aspecte le-am avut în Franța, unde după fiecare spectacol foarte mulți spectatori ne felicitau, ne aduceau daruri și erau foarte mulțumiți de modul în care prezentam folclorul românesc.

T.V. Cum vedeți Muscelul ca zonă etno-folclorică ?

R.Ș.T - Este o zonă deosebită, cu foarte multe cântece pe ritmuri diferite, de fapt am abordat aceste ritmuri în multe din melodiile mele, de exemplu doina, balada, jocul de doi, care nu se cântă în toate zonele-este o marcă a Muscelului, sau „Breața” care este tot o marcă a Muscelului, apoi hore și sârbe, cântate cu foc, dor și voie bună, toate sunt specifice zonei Muscelului.

T.V. Deci este o zonă de prioritate națională !

R.Ș.T- Absolut ! Sigur că da !

T.V. - Cum era percepută activitatea folclorică până în 1989, și cum vi se pare a fi după 1989!

R.Ș.T- Toată lumea a participat până în 1989 la „Cântarea României, era o activitate de interes național. Iar acum ca să zic așa, este o activitate mai mult zonală, și se face din entuziasmul unor oameni, împătimiți ai genului, și cred că folclorul reprezintă identitatea noastră națională și nu va pieri în veci.

Românul are întotdeauna ceva să spună în doina de jale, în doina de dragoste, dar și în cântecul de joc și voie bună.



T.V. Care este viziunea dumneavoastră asupra „Ethos”-ului-specificul etno-etico-estetic popular românesc ? Cum îl definiți?

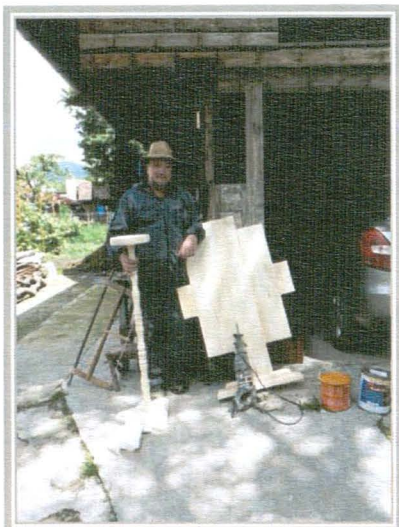
R.Ș.T- Specificul folclorului românesc-eu îl văd ca pe o trăinicie și veșnicie a omului de la țară și a vieții lui pe acest pământ !

T.V.- Vă mulțumesc!

*Partener de dialog
prof. Tudor Vlad*



DOI ȘERPI (DIN CAIETUL UNUI PREOT DE ȚARĂ)



Proaspăt ieșit de pe băncile școlii, (anul 1985) tânărul Gheorghe, este hirotonit pe seama unei parohii din sudul județului Argeș, de fapt, trei cătune aflate în două comune și două județe.

Avântul tineresc și dragostea de a răspândi cât mai mult sămânța Cuvântului lui Dumnezeu erau cele două motoare care-i dădeau putere.

Multe încercări și amin-tiri l-au marcat pe tânărul slujitor în ogorul Domnului, dar am găsit cu cale să vă mărturisesc doar două.

Când a venit să-și vadă parohia încredințată, episcopul și un număr de consilieri, s-au oferit să prezinte noului preot biserica și inventarul acesteia.

După ce s-a deschis prima ușa de la intrarea în tinda bisericii, pe când se pregătea episcopul să deschidă ușa a doua de la intrarea în naos, un șarpe ieșea pe jumătate de sub ușa sâsâind și repezindu-se în toate părțile.

Episcopul, om de la țară și trecut prin multe, fără să clipească, puse cizma pe capul șarpelui, (fără să-l omoare) îl apucă de după cap și îl aruncă afară, în bălăriile din cimitir, care erau mai mari decât crucile.

Cât a păstorit acolo, preotul deschidea cu inima cât un purice ușile bisericii, iar când trebuia să-și îmbrace veșmintele pentru slujbă, întâi le scutura bine... Tot cugeta el pe drumul de 6 km spre gară, ce semn să fie acesta, pentru că învățase că nimic în lume nu-i întâmplător. Șarpele, gândea el, este simbolul înțelepciunii... Domnul grăiește să fim înțelepți ca șerpii și blânzi ca porumbeii. Poate că mesajul divin, era ca lucrarea în ogorul parohiei să fie cu multă înțelepciune.

Al doilea moment marcant, a fost la bilanțul primului an, când a constatat că munca lui fusese aproape zadarnică. La biserică, duminica și în sărbători, erau prezenți doar preoteasa, soția cântărețului și văduva fostului cântăreț. Sătenii apti de muncă, erau adunați cu mașinile și remorcile tractoarelor, la muncile câmpului. Așa că, neavând cui să predice, după slujba în sfântul locaș, preotul lua Evangelia și își aștepta enoriașii la capătul rândurilor, unde sătenii făceau popas pentru masă. La început sosirea lui, n-a picat prea bine multora, dar, mai de silă mai de milă, l-au acceptat.

Ba, mai mult, au început încetul cu încetul să-l considere ca făcând parte din echipă. Unde până atunci, fiecare se retrăgea într-un loc și mânca ce avea în traistă, de cum a venit preotul, a fost întrebat, dacă el a servit masa. O femeie, "mai trecută prin viață" răspunse înaintea preotului: „cum să mănânce soro, părintele a făcut liturghie și s-a împărtășit!”. Atunci, echipa îl îmbie la masă, fiecare aducând porția sa în mijloc, ca să fie binecuvântată și la început și după fiecare masă. Părintele, lua câteva îmbucături, apoi le vorbea despre însemnătatea zilei și de fiecare dată, îi învăța câte o cântare bisericească, care era foarte gustată.

Intrând în postul Paștelui, predicile sunt concentrate pe rolul și rostul sfintei spovedanii și împărtășanii, pe binefacerile acestora, ca medicamente pentru trup și suflet. Chemarea, spre surprinderea preotului, a avut un real ecou. Cele aproape cincizeci de femei din echipa Smarandei, cu o parte din soții lor și alți săteni, au venit la spovedit, dar toți erau în imposibilitatea de a primi Sfânta Împărtășanie, fiind certați cu o anumită persoană. Cercetând cu deamănuntul, preotul observă că toți aveau probleme cu un singur individ (să nu-l numim om), nenea (N), din satul de mijloc. Cu el aveau sătenii zeci de procese și sute de reclamații.

Cu curajul vârstei, cu râvnă și dragostea pentru enoriașii săi, părintele le promite că va face posibilă reconcilierea celor două părți. Astfel, la o oră potrivită, se prezintă bătrânului (N) punându-i în față argumente biblice, morale și sociale, sperând să înmoaie inima acestuia.

Bătrânul nicidecum nu putea fi clintit. Mai mult, în mentalitatea sa, toți sătenii îi erau dușmani. Toți trebuiau pedepsiți. Și începu bătrânul să arunce veninul urii sale asupra fiecărei familii, de la cel mai tânăr până la cel mai în vârstă. Apoi, după o vreme, zise: „Părinte știu de ce te-au trimis, vor să se împărtășească. Eh! cât oi trăi eu, n-am să-i las. Pe mine nici moartea nu mă schimbă.” Bine bade, răspunse preotul. Moartea n-o putea să te schimbe, dar la Dumnezeu toate sunt cu putință. Ș-apoi cred că-ți aduci aminte de zicala aia veche: ”Roata morii se-nvârteste...” Să te ferească Domnul, să ajungi dumneata la mila satului, încheie preotul și plecă mâhnit de totalul său eșec pastoral.

Ajuns la biserică, cu ochii în lacrimi, aprinse candela pe sfânta masă și îngenunchind începu să-și verse oful neputinței sale. La un moment dat ridicându-și ochii, vede o icoană a Domnului Hristos, cu următorul text: **”Fără Mine, nu poți face nimic”**. Abia atunci, a înțeles preotul, că truda pastorației sale, dacă nu se face întru Domnul, nu are sorți de izbândă. Spuse apoi cu curaj: Doamne, care din dragostea Ta cea mare, ai venit în lume să iei

asupra Ta păcatele noastre și ne-ai lăsat Sfântul trup și sânge spre viață, Te rog ajută neputinței mele și să ne fie nouă, după voia Ta cea Sfântă.

A doua zi, bătrânul (N) vrând să curețe ca tot gospodarul primăvara un păr înalt ce-l avea la poartă, a căzut printre ramuri, rănindu-se grav. Atunci, (1986) nefiind în sat telefon, internet, sau alt mijloc de comunicație pentru a anunța accidentul, s-a oferit să-l ducă la spital cu căruța, vecinul bătrânului, cu care acesta nu vorbea. Mai mult, a trebuit să suporte toate ocările rănitului la fiecare zdruncinătură a căruței. Fiind prea înaintat în vârstă pentru intervenții chirurgicale, a fost pansat și trimis acasă cu același mijloc de transport. Imediat a trimis după preot să vină să-l împărtășească. La spovedanie, este întrebat dacă se găsește în supărare cu cineva. Bătrânul, ezită puțin, apoi spune: ”doar cunoști cazul părinte, dar acum vezi mata, la mine este o urgență. M-oi împăca eu vreodată și cu ceilalți, dar eu vreau împărtășania acum.”

Vezi mata taică (N), dacă te împărtășești cu nevrednicie, în curând vei muri! Dacă te împaci cu cei cărora le-ai greșit, sau ți-au greșit și îi ierți din suflet, te vei face bine și Dumnezeu îți va ierta toate păcatele. Alege, dai oamenilor iertare, primești iertare. Ai canon până atunci să nu mai rostești ”rugăciunea Tatăl nostru”, pentru că te osândești zicând: ”și ne iartă nouă greșelele noastre, precum și noi iertăm, greșiților noștri”.

Atotștiința lui Dumnezeu, a făcut ca bătrânul nostru să aibă casa la intersecția a două drumuri principale, aproape de trecerea la nivel cu calea ferată.

Membrii familiei sale îl scoteau pe terasă cu un scaun, iar el striga cât era ziua de mare, la toți trecătorii: „Ioane, Gheorghe, Marie, vă rog din suflet să mă iertați, că tot așa vă iert și eu. Am fost un șarpe, am împrăștiat doar venin și totul s-a răsfrânt asupra mea. V-am purtat prin tribunale, ați cheltuit ultimul ban al familiei, pentru răzbunările și răutățile mele. Iertați-mă, că mai mare greșală nu putea fi făcută de om. Sătenii, opreau și cu lacrimi în ochi, mărturiseau, te iertăm moș (N), iartă-ne și dumneata! Până și copiilor ce soseau de la școală, bătrânul le striga: ”Măi copiii taichii, v-am tăiat atâtea mingi care săreau în grădină, iertați-mă taică, am să vă cumpăr altele”.

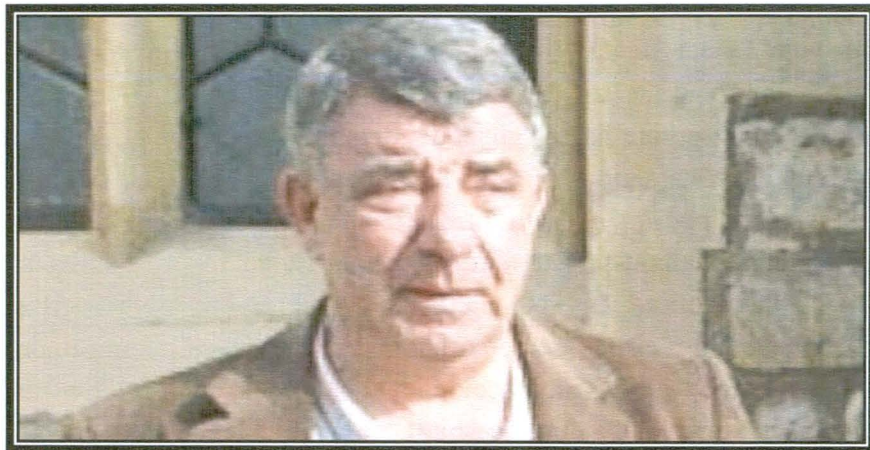
Până la Paști, pacea a cuprins întreaga suflare, iar mulțimea celor care au venit să primească sfânta împărtășanie, au bucurat truda tânărului preot, care în mintea lui a conchis: ”până și șerpilor își au rolul lor în viață”.

*Preot paroh Gheorghe Cîrstina
Dragoslavele*



IN MEMORIAM - ȘAPTE ANI DE CÂND S-A STINS INGINERUL DE ELITĂ GHEORGHE VLAICU

Februarie 2015



În veșnicia timpului, viața noastră este trecătoare și iată că s-au scurs șapte ani de la plecarea prematură către Domnul, a dragului nostru Gheorghe Vlaicu – Inginer de elită în energetica României, conducător de mari proiecte hidroenergetice în cadrul ENERGOMONTAJ S.A. Fiu al plaiurilor argeșene, legat trup și suflet de Rucărul său natal, Ghiță Vlaicu a fost un soț, tată, bunic de excepție.

A fost în același timp pentru toți cei cu care a lucrat un coleg impecabil și minunat prieten. A parcurs cu tenacitate și cu o voință imensă etapele de învățătură și formare inginerescă.

Șef de promoție la Hidroenergetică în 1973

În 1968, s-a înscris la Facultatea de Energetică urmând cursurile secției de Hidroenergetică pe care a absolvit-o în 1973. Iată cum ilustrează ziarul „Viața Studențească” momentul repartizării absolventului Gheorghe Vlaicu: „Aceste rânduri dedicate secției de Hidroenergetică se pot încheia cu câteva cuvinte despre drumul perfect simetric al șefului de promoție Gheorghe Vlaicu inginer de media 9,11 care s-a întors după patru ani de studii la Energoreparații, adică acolo unde a muncit șapte ani înainte de facultate.

Cum s-ar spune, un om s-a întors la locul lui de muncă din nevoia firească de a împărtăși colegilor știința și priceperea acumulate în anii de facultate: întoarcere mult mai frumoasă și mai înaltă și mai de preț decât oricare alta.”

În facultate a avut șansa de a-i avea profesori pe marii dascăli ai școlii românești de Hidraulică și Hidroenergetică: academician Dumitru Dumitrescu, profesor Dorin Pavel și profesor Alexandru George Diacon. Specialist de bază în Hidroenergetica din țară își pune amprenta la realizarea multor obiective. Dintre acestea putem menționa:

- Complexul Hidroenergetic și de Navigație Porțile de Fier I și II;
- Complexul Hidroenergetic de pe Argeș de la Vidraru până la Golești;
- Complexul Hidroenergetic de pe Dâmbovița, Clăbucet, Lerești, Voinești, Dragoslavele;
- Complexul Hidroenergetic Raul Mare Retezat – Strei;
- Amenajarea Siret – Galbeni Răcăciuni;
- Amenajarea Poiana Teiului;

A lucrat de asemenea la Complexul Hidroenergetic și de Irigații Wafregan/Caraceai din Iran și a acordat asistență tehnică pentru importante lucrări hidrotehnice construite în Germania și în Republica Cehă.

Sub îndrumarea sa s-au format multe generații de montori care

au asigurat și asigură calitatea și buna funcționare a sistemului energetic de-a lungul timpului.

A făcut parte din echipa de conducere a filialei Energomontaj Râmnicu Vâlcea

Trebuie să subliniem și faptul că a făcut parte din echipa de conducere a filialei Energomontaj Râmnicu Vâlcea în calitate de Director tehnic într-o perioadă de reale greutăți, de mari transformări și restructurări, dar a găsit întotdeauna rezolvări corespunzătoare care să îmbine interesele administrației cu cele ale personalului din subordine. Prin aceasta și-a câștigat stima și respectul colegilor. Pe lângă calitățile de conducător, a dat dovadă de un suflet mare de om adevărat. În decursul anilor ce au trecut de la dispariția lui Ghiță Vlaicu ne-am dat seama că am pierdut unul dintre cei mai buni și statornici prieteni, iar acest gol lăsat de el, nimeni nu-l va umple niciodată.

Nimic nu ar fi putut învinge acea demnitate personală, acea fire distinsă ce nu a știut niciodată ce înseamnă eșecul, tratând pe toți colaboratorii și concetățenii cu foarte multă omenie.

Cazul lui Gheorghe Vlaicu nu este unic, dar este un exemplu remarcabil al inginerilor, tehnicienilor și muncitorilor din Trustul Energomontaj care și-au făcut serviciul cu plăcere, cu pasiunea lucrului bine făcut și la timp, fapte care au adus faima Energomontajului în respectarea termenelor de punere în funcțiune a obiectivelor energetice-citat după caracterizarea făcută de Domnul Doctor Anatol Macris.

Amintirea lui Gheorghe (Ghiță) Vlaicu va dăinui atât în inimile și sufletele noastre, cât și în lucrările de care numele său va rămâne legat pentru totdeauna.

Inginer Costel Moiceanu

„CUGET ȘI SPIRIT” - CONSEMĂRI -

Orele 7,30 dimineața, mă trezisem deja, când primesc un telefon de la prietenul meu, Vintilă Purnichi, profesor de istorie din Câmpulung. Îmi făcuse o promisiune încă din 2010 de a face o vizită la schitul „Cetățuia Negru Vodă” din Cetățeni, împreună cu soția mea și a căutat să se țină de cuvânt. Imediat trebuia să plecăm!

La acea oră matinală, am fost luat prin surprindere și nu am putut să-l refuz. În două ore a fost la Rucăr, cu mașina, am băut o cafea, un ceai, după care ne-am imbarcat în mașină plecând spre destinație.

Am urmat cursul râului Dâmbovița și am trecut prin comunile Dragoslavele și Stoenеști, am parcat mașina lângă satul de țigani rudari - Valea Cetățuii. Șeful lor, Nuțoi Milică, român, originar din Rucăr, căsătorit cu o țigancă având o droaie de copii – acum decedat.

De la poalele muntelui ne fascinează schitul de călugări, așezat în vârful muntelui semeț, la o altitudine de 880m, la confluența a două văi – Valea Chiliilor și Valea lui Coman, precum și a râului Dâmbovița. Schitul de călugări „Cetățuia Negru Vodă” este condus cu competență, cu profesionalism și inteligență de către Prea Sfinția

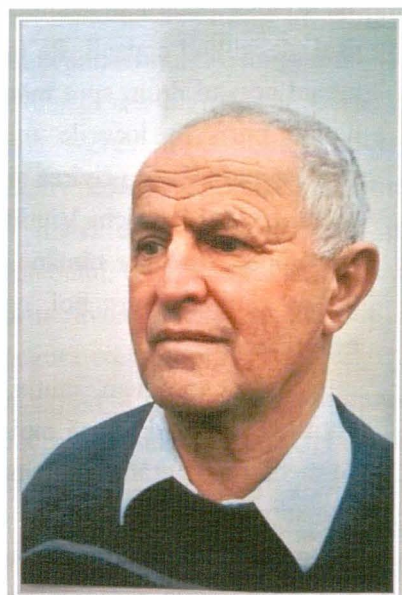
Sa Protosinghelul Modest Ghineași am regretat că nu am putut să ne întâlnim cu domnia sa.

Această așezare monahală așezată departe de lume din cele mai străvechi timpuri istorice, pe un loc de o neasemuită frumusețe, ascunde multe legende, taine și mari suferințe în credința lui Dumnezeu. Pe muscelele muscelene avem un triunghi al unor chilii construite în stâncă al ortodoxiei românești încă de pe vremea dacilor, fiind vorba de, Corbii de Piatră, Nămăiești și Cetățuia cu care noi muscelenii ne mândrim. Am traversat Dâmbovița pe un pod și am început să urcăm pe o potecă destul de accesibilă, cu foarte multe curbe la dreapta și la stânga, spre schitul de călugări din vârful muntelui. Am prins o zi minunată de toamnă, mai frumoasă decât o zi de vară, vântul adia ușor printre crengile copacilor, mișcând alene frunzele încă verzi spre ruginii.

Mergeam în șir indian, și din loc în loc, ne opream pe câte o băncuță pentru odihnă savurând aerul curat și aromat de munte, privind de sus cum râul Dâmbovița curgea năvalnic, izbindu-se de pietrele sub care se ascundeau păstrăvi argintii și sglăvoci.

Era 13.09.2011, o zi splendidă de toamnă, dar mai ales importantă pentru mine în Calendarul ortodox, Sfântul Mucenic Corneliu Sutașul, de care am aflat foarte târziu și de multe ori uit să o serbez.

Pe cărăruia de munte, care serpuiește în zigzag sunt plantate troițe, la o anumită distanță, cu

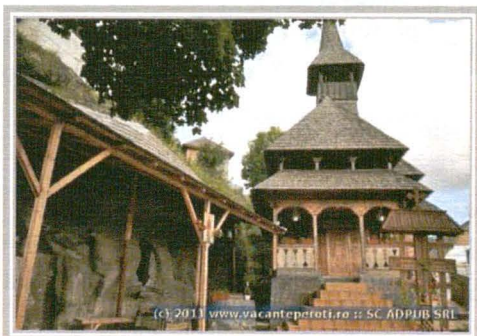


fotografii ortodoxe, care încântă pe cei ce trec, fiind numerotate de la I roman.

Încă de la poalele muntelui, poteca este străjuită până sus de stânci mari, de diferite forme, dăltuite parcă de mâini măiestre și dibace. Timpul, vremea, cu toate intemperiiile naturii au șlefuit sculptor de frumos cu o măiestrie de invidiat, dând acestor stânci, care ai impresia că o să se rostogolească în apele învolburate ale Dâmboviței, spulberând casele de chirpici ale rudarilor.

La baza acestor stânci, pe firul Dâmboviței, cu mult timp în urmă s-a constituit o comunitate de țigani-rudari, care s-au înmulțit în timp, traversând o viață grea, cu grijile și nevoile lor de zi cu zi, purtând pecetea sărăciei, dar trăind în armonie cu băștinașii majoritari – români.

Mergem mai departe pe potecuța îngustă, străjuită pe ambele părți de stânci și locuri abrupte, de copaci de diferite esențe încărcăți de frunze verzui – ruginii, care încep să cadă la jumătatea



toamnei, în cantitate mică, deoarece încă nopțile sunt calde și bruma nu a sosit pentru a îngălbeni codrul, dezgolind copacii. Pe tot parcursul acestui drum spre mănăstire ne-am oprit în locurile mirifice, care ne-au încântat privirea și ochiul, profesorul Purnichi Vintilă ne-a făcut poze, care vor rămâne amintiri de neuitat pentru noi, copii și nepoții noștri.

Ne apropiem, puțin, câte puțin, de schit, dar încă mai avem de mers, nu ne grăbeam, prinsesem o zi superbă, cu un cer senin sticlă, cu un soare strălucitor, cu un aer pur, cu păsărele care cântau și se zburdăluiau din creangă în creangă. Dar peste toate aceste minunății ale naturii, în care exclamam de fericire și bucurie au început să se audă cântece ortodoxe, bisericesti din vârful muntelui, din mănăstirea de călugări construită de mâini măiestre și pricepute, cu mult timp în urmă.

Acest lăcaș sfânt care încântă sufletele și inimile este condus cu înțelepciune și responsabilitate de Protosinghelul Modest Ghinea, ajutat de călugării domniei sale, care se luptă cu toate vicisitudinile naturii, cu viața grea și propăvăduind credința ortodoxă pentru toți românii și străinii care nu pregetă să ajungă la Mănăstirea Cetățuia, indiferent de anotimp și de vreme.

În sfârșit ajungem sus, pe un mic platou îngrijit și curat, cu mai multe construcții, străjuite de prăpastii ce ne înfioară, dotate cu utilitățile necesare traiului de zi cu zi ale călugărilor.

Facem fotografii, ne immortalizăm prezența atât în interiorul

Vizităm biserica, o grotă amenajată cu altar, apoi trecem în revistă chiliile și gospodăria anexă de păsări, de subzistență a călugărilor. Cercețăm micul magazin unde se găsesc de vânzare materiale bisericesti. Peste tot este deschis, nu era nici urmă de călugăr. Am aprins lumânări la vii și morți, am pus bani în cutia milei și am lăsat o plasă cu alimente pentru consum de la Minciună Elena din Dragoslavele.

Între timp apare fratele Florin, un tânăr venit din Banat, care are o mulțime de îndatoriri și cu care întreținem un dialog interesant. Întrebăm unde sunt călugării, ni se răspunde că sunt la muncă, împreună cu Protosinghelul Modest Ghinea, sus pe munte. Până la urmă, îi solicităm să mergem la „crucea dorințelor”, loc unde să ne punem câte o dorință, dar ni se spune că intrarea este interzisă, fiind refuzați politicos, deoarece acolo se lucrează.

Crucea dorințelor a fost ridicată în anul 1947 pe locul numit *Tromul lui Negru-Vodă*. Credința populară ne spune că înălțimile au fost întotdeauna locul de legătură dintre om și cer, face și aici un loc de spiritualitate și înțelepciune. Te rogi cu îndoială, cu îndoială ți se va răspunde! Dacă te rogi cu credință, doleanțele îți vor fi ascultate!



Ne pregătim de coborâre, dar înainte de aceasta ne planificăm să mai vizităm „Peștera Mo-

șului”, „Cavalerul Trac” și „Urmele de pași”.

Ne luăm rămas bun de la gazdă și coborâm pe același drum – potecă pe care am urcat, cu convingerea că voi reveni împreună cu *Președintele Cenuclului "Mihail Lungianu"* din Rucăr – profesor Vlad Tudor pentru a face un reportaj complet - fotografii, date istorice, surse de informare, părerea vizitatorilor români și străini despre schit, reportaj care să dea o notă de „prospețime istorică” revistei noastre - Piatra Craiului.

Am rămas profund impresionati de tot ceea ce am văzut, plecând cu un bagaj de cunoștințe religioase, încărcati de energie pozitivă și cu amintiri frumoase de neuitat.

Coborând pe cărăruie am făcut la stânga și am ajuns la un mic platou, pe o stâncă uriașă, înconjurată de prăpastii adânci, de o frumusețe rară și unică, unde am servit masa ”la iarbă verde”.

Am remarcat apoi, doi pereți semeți de stâncă, șlefuiți de timpuri și vremuri apuse, de diferite forme geometrice, de o frumusețe rarisimă, înălțându-se falnici spre cerul albastru, cu un soare strălucitor.

Nu departe de noi, într-o stâncă foarte înaltă, se găsea o grotă, o deschizătură, probabil o peșteră nedescoperită, nu se putea ajunge acolo, numai niște alpiniști profesioniști se puteau aventura, mai ales că erau despărțiți de o prăpastie foarte adâncă.

Am ieșit la poteca principală și-am coborât pe unde am și urcat, vizitând două căsuțe mici din lemn, dotate cu câte un singur pat

din scândură, înconjurate de o mică grădină cu pomi fructiferi.

Am ajuns cu bine jos, la șosea, mașina era în ordine, băiatul plătit ca s-o păzească își făcuse datoria. Am mai vizitat în satul de rudari un mini-magazin și o biserică ortodoxă modernă. M-am uitat la defileul râului și mi-am imaginat barajul din piei făcut de Negru-Vodă, și cum a înecat armatele de tătari care urcau în susul râului. Legendele cavalerului trac, alias Sfântul Gheorghe, istoriile despre Negru-Vodă, mărturiile ortodoxiei inițiatice, iată teme care nu trebuie să rămână mistere nedelegate de specialiștii istorici!

Am pornit mulțumiți spre Rucăr, schimbând traseul. Am luat-o prin Piatra și am ajuns la Mateiaș, de aici drumul era cunoscut. Trebuie să recunosc că dacă nu dădeam curs invitației, aș fi regretat mult. Abia aștept să revin cât mai curând pe aceste locuri de vis și pline de farmec, de legendă și de istorie, de spiritualitate românească, cu care noi muscelenii ne mândrim.

Am promis că am să mai revin pe aceste locuri de poveste, locuri care ascund multe legende, locuri încărcate de istorie religioasă și m-am ținut de cuvânt.

După 3 ani, de la prima vizită la Cetățeni, iată-mă că în 4.10.2014 revin pentru a doua oară, dar nu singur ci împreună cu 4 rucăreni: prof.Vlad Tudor, ing. Moiceanu Constantin, ing. Pietrăreanu Ion și Avram Moise. Scopul revenirii pe aceste meleaguri mirifice a fost invitația făcută de profesorul Purnichi Vintilă, președintele filialei Câmpulung-Muscel a Societății de Științe Istori-

rice din România, ai cărei membrii suntem, iar delegația rucăreană și-a adus contribuția sa, la succesul acestei sesiuni de comunicări științifice. La această manifestare, aflată la cea de a - X-a ediție, de ridicată ținută științifică, au participat aproximativ 30 de persoane.

Sperăm să mai revenim cu un reportaj mai amplu așa cum am promis.

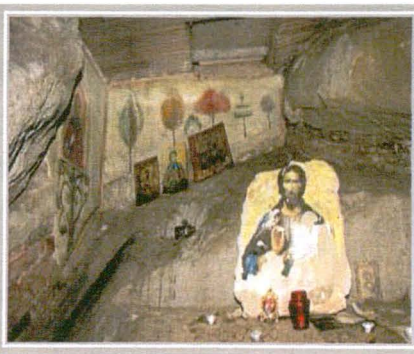
Urmele de pași

Legenda le atribuie lui Negru-Vodă și familiei sale, care au cerut ajutorul divin pentru a scăpa de tătari. Ca semn că rugăciunea le-a fost ascultată, le-au rămas aceste urme de pași. Vechimea estimată de specialiști este însă de 10.000 de ani. După ultima glaciațiune, popu-



lații mixte, bărbați, femei, copii, lăsau aceste urme pentru posteritate pe locurile cele mai stabile. Astfel de urme se mai găsesc și în Alpii Italiei, Spania, Peru.

Peștera Moșului - Zamolxis, după tradițiile populare românești, acesta fiind atât imaginea Dumnezeuului dacilor, cât și a marelui preot Deceneu.



În vechime era un loc de meditație, și rugă al Marelui Preot, devenind în creștinism locul favorit al sihastrului. Pe lângă laudele și icoanele din perioada modernă, se află încrustați în stâncă, diverse figuri reprezentând cruci, serafimi, o mână care binecuvântează porumbelul, toate acestea fiind făcute prin râvna înaintașilor pierduți în negura vremurilor.

Cavalerul trac - mai este cunoscut și ca marele zeu Gebeleizis, acesta fiind asimilat cu „Cavalerul Trac”, zeul tânăr al tracilor balcanici și danubieni, fiind reprezentat călare. A mai fost numit și „Theos Heros”, iar în iconografia românească de-a lungul vremii s-a păstrat în chipul Sfântului Gheorghe. El este văzut ca un simbol al nemuririi și al victoriei binelui asupra



râului și a morții. Calul este un simbol al imortalității, și evocă eroizarea defunctului, calul fiind un animal solar. Imaginea se prezintă ca o sculptură în relief negativ și este estimată ca fiind în vârstă de aproximativ 3.500 de ani.

Cornel Stoian

Rucăr

Sursa de documentare: ”Mănăstirea Cetățuia Negru Vodă - Meteora României”

„RUCĂRUL” - ÎNTRE BĂȘTINAȘI ȘI CEILALȚI (VENETICII)

“Venetic”- ar însemna un “om”, venit din altă parte și rămas, unde, sub, un motiv sau altul, s-a împământenit...

Nici azi, n-au dispărut, unele ”împunsături venite de la băștinași către cei străini de pământ local”... Așa a fost de când lumea și pământul. Neamuri și popoare păraseau locurile de baștină, căutând un trai mai bun altundeva.

Din India – spune istoria – a pornit „marea migrație” de la Est spre Vest, antrenând și pe alții mai “vestici” din zona Caucaz, devenind „popoarele indo-europene”, cum istoria le numește.

Migrații au fost și vor mai fi: Și românii, după 89 au migrat sau emigrat, pe unde au apucat, pe unde au putut, pe unde nici nu ți-ar veni să crezi.

Nu prea demult, o știre a făcut înconjurul lumii!!! Niște români (cam rromi!!!) pe o plută improvizată (un Kon-Tiki modern) din Noua Zeelandă au ajuns în Australia,...11 suflete, printre care și un copil... de 8 luni!! Cam așa s-a prezentat în știrile ajunse și la noi.

Nu mă dau eu „cu moț” un Ne-rucărean, să spun despre băștinași și cei veniți, plecați sau rămași în Rucăr. Au scris destule persoane autorizate și competente, după cercetări și documente credibile. Și istoria

noastră a prezentat destule date.

Oricum, și Rucăreni destui au emigrat, cum se știe în Vrancea, la Soveja, sunt două sate de Dâmbovițeni, Rucăreni, Dragosloveni...

Destui au venit cum se știe, de la vechii greci Jupân Gheorghe Smerna, Anastase-Năstase-Anastaseștii.

Unii, și-au luat numele de Rucăreanu, marele boier. M-aș referi la ce știu eu din citirile mele referitoare despre Rucăr –(monografiile Gh. Pârnuță, Pr. Ioan Răuțescu și alte știri).

De baștină, ar fi mai întâi niște, toponime – ca Drăganu, Cărmăzan, Pițărcaia, Juga, Menghia, Măra, Zârna neaoș Dacice... De unde s-ar trage, toponimele - Țefelica, Cascoe-Plaghea, Draxi-nu, Otic... Par a fi pelasgo - dacice.... față de Petrimanu, Pecineagu, Pârâul Turcilor, Tămaș, Grind.

Vechi familii: -Moicenii, Pârnuță, Cișmești, Chirtoacă, Simene, Mâzgaciu sunt băștinșe sau venite prin roire. Mulți autori de monografii – au vorbit despre formarea comunităților prin roire – migrațiune. Categoric nici Rucăreanu nu poate face excepție, cunoscându-se atâtea familii, închegate aici în acest fel.

E o simplă părere personală, că dintre familiile pământ-

tean-neaoșe – ar fi marea familie BĂJAN, - ai casei descendenți au mascat suficient de bine comunitatea Rucăreană, atât ca genetic de sine dar și înruderile ulterioare.

Baștea, un nume de referință, e de obârșie rucăreană sau nu?

M-aș referi, cu voia dumneavoastră, la un venetic care pe vremea adolescenței mele cochetând și eu cu fotbalul m-a tot adus prin Rucăr. Era cu legitimație în drept la echipa din Câmpulung cu Florin Eftinescu cândva și salariat la sectoarele Cascoe.

Rucărul închegase o echipă renumită în Muscel, Forestierul Rucăr sau Foresta... cu Nelu Chicoș antrenor și jucător, nea Iancu Savu ca „manager”, cu fani de renume. Domnul director Pilcă, domnul Radu de la poștă, doctor Roșca și alții, nea Senică Cotîrleț, Stelică (Bișeag), Cătălin Bîrloiu, Pătrani, Dobrinii etc.

Jucam cu Voința, Rata, Lereștii, Domneștii, Cetățenii Stănești, Stâlpeni pe „fals” ca și alții Baștea, portar, Zambili-că...., ce echipă era atunci: Paul Nedelcu, Romi, Pâslă, Vasile Odoleanu, Petre Tăraș, Fane Oprea, Gulie din piață, Constantinescu Viorel mai tânăr dar talentat, profesor Lambescu, Gh. Pătran...

Clubul era la ghereta de la poarta Atelierului la nea Coriu care scria și lozinci. Era echipament de fotbal, chiar și schiuri erau...

Cum ne cum cu voia șefilor, cu Chicoș nea Iancu Savu, s-a făcut împrejmuirea stadionului cu gard de ulucă de peste 2 metri înălțime de nici musca nu trecea printre uluci.

Ce uluci? Blăni de brad în toată regula făcute la fabrică pe Luncă, la Bibi-Victor Pîrnuță și el pe atunci jucător de fotbal. Scândurile se aducea la „vestiarul” echipei la nea Nistor peste Roghină mai sus de casa de azi Șipoteanu tatăl lui Viciu.

Cu coechipierii, am sprijinit și eu destul, ca și ceilalți -Pași, lați bătuți în cuie se ocupa nea Iancu Savu, Chicoș. Meșter era tâmplarul Coriu... de la atelier pe care șeful, Pupu lu Varză nu-l lăsa să bată cuie la stadion. Se da mare, Varză si el, - se mai ciondănea cu Chicoș, cu Paul Nedelcu, cu Iancu Savu pe chestia asta... tot stadionul, până la urmă a fost de jur împrejur ulucit cu blăni de brad.

Și la meci venea lume frate-buluc ca la meci, ca la Rucăr huiduieli, strigăte la arbitri care nu prea veneau cu tragere de inimă să fluiera la Rucăr... orgoliu, temperament de oameni din munte.

După meciuri, ne spălam în Roghină, unde nea Din Nistor, mereu prezent ne turna, ne aducea prosoape de șters, ne aduna echipamentul murdărit.

Nu știu cine spăla echipamentul, dar la nea Din erau totdeauna curate. Bocancii de fotbal nu-i lăsau acolo. După meciuri, aveau o masă la cantina din piață a Ifului, la Dinoiași. Multe nopți dormeau la Ion Pîslă, la Vasile Odoleanu, la vărul meu profesor Tibi Lămbescu, încă în gazdă la Pod, sau la nea Costică Comănești până-n biserică, unde și veneticul Chicoș proaspăt însurat cu Verginica - era găzduit.

Cu el vreau să închei povestea mea, cu Chicoș - zis și Morcov !!! Avea el, pe atunci, o motocicletă neagră OZ= AG 449, cu care doborâse un =morcov= un fel de stâlp din beton, pus în fața Hanului, să nu se mai circule pe partea aia de Râușor spre Suseni.

Porecla de „Nelu Morcov”, după spusele lui spre Pâslă, cică i-ar fi dat-o alt venetic Nelu Roșca, care după bușeala „morcovului”, l-a luat și l-a ajutat chiar l-a dus la spital că avea nevoie de ajutor după impact!! Am devenit prieten bun cu Morcov-Chicoș, eu eram la liceu la zi, el făcea seralul, tot la Dinicu- și de multe ori mă lua cu

CZ-ul la spate pe ici-acolo, mai avea și el un alt motiv, de-și făcea veacul pe la liceu, și când, ca seralist, nu-și prea avea rostul. Și plăcea o rucăreancă, colegă cu mine, o fată isteată, cultivată, emancipată...

Pe vremea aia, cine avea mașină mică, era lucru rar. Cine avea o motocicletă, cam la fel, era altfel văzut, mai ales de era mai tânăr și iubitor de viață.

Și Nelu Chicoș a fost un om plin de viață pentru echipa Rucărului de atunci, a pus mult suflet împreună cu Iancu Savu. De la el încoace pentru fotbalul din Rucăr, ca pasiune nu mai știu altul! Ar fi putut Titi (Flocea), jucător cum îl știe lumea, Guță Niculescu sau Aurel Moiceanu.

A fost să se ridice, Nistor, pare-se neacomodat în Franța, unicul ca vârf fotbalistic al Rucărului, ajuns cu Pandurii și la Națională.

Poate se gândește la revenirea acasă, să facă și el ceva mai mult pentru fotbalul rucărean, care azi doar pâlpăie, doar cu numele nu cu rezultate.

Rucărenilor le-a plăcut, le place încă, și gustă fotbalul cu destulă pasiune. La orice meci, „renumita galerie” spune totul. Hai la meci în „Câmp” ca altădată pe vremea Morcovului Chicoș.

*Silvicultor Tavi –Octavian-
Bănică
Boteni*

DE VORBĂ CU IONUȚ FINTOIU



Este greu de descris modul în care aş putea începe să scriu despre omul, Ionuț FINTOIU: să încep să vorbesc despre omul, Ionuț FINTOIU cu calitățile și cu defectele lui omenești, sau despre omul Ionuț FINTOIU care are în suflet atâtea trăiri și zbucium încât reușește să creioneze trăiri și vise pentru alte suflete calde.

Mediul în care am venit în această lume, într-o călduroasă zi de vară, familia, cu toată dragostea și tradiția ei, oamenii locului, natura de o frumusețe paradisiacă, toate acestea au șlefuit în sufletul meu valorile după care eu astăzi mă ghidez cu înverșunare. Ionuț FINTOIU, dacă ar fi să creionez grosier acest om, este norocosul care a reușit să aibe în jurul lui o familie frumoasă cu tradiții străvechi, natura de o frumusețe rară, oameni care, în simplitatea lor, păreau de-o complexitate

Fire încăpățanată, încă nu pot percepe dacă este o calitate sau un defect, mă simt atras de tot ce înseamnă cultură populară, tradiție, tot ce este vechi și sunt contrariat de simplitatea și frumusețea legăturii dintre natură și om, o simplitate care nu poate fi descrisă decât printr-o complexitate infinită. Din copilărie, încercam să găsesc răspunsuri la întrebările pe care mi le puneam singur, întrebări la care bunica mea, cu o calmitate absolută, mă ajuta cu răspunsuri pline de înțelepciune. Eram contrariat de răspunsurile primite, răspunsuri pe care le-am deslușit ceva mai târziu, dar și mai tare contrariat eram, când vedeam cum din gândirea ei și din mâinile ei iscusite florile câmpului erau transpuse pe ii care erau purtate la zi de sărbătoare. Și acum parcă percep mirosul proaspăt de busuioc asociat la atingerea unei ii, un miros proaspăt și plin de mister care

însoțea bucuria zilelor de sărbătoare.

Pasiunea pentru ii o moștenesc de la bunica mea, bucuria purtării unei ii confecționate în război, cu toate florile câmpului cusute pe ea, consider că ne deosebește ca oameni, ne transpune într-o legătură infinită cu natura. Nici nu știu cum a trecut timpul în care am reușit să strâng o colecție impresionantă de ii, însă, pot spune cu plăcere care a fost prima mea ie, pe care am pus-o în cufărul de lemn. Încerc și acum emoția purtării unei ii cusute cu fir albastru în zi de sărbătoare, ie care odată cu trecerea timpului a rămas din ce în mai mică, ia mea primită de la bunică ca dar prețios. A fost prima mea ie și cea mai de preț sufletește. În toată colecția mea se găsesc costume populare care au propria poveste, povești mai vechi, povești mai noi, povești cunoscute și mai puțin cunoscute. Îmi umplu inima de-o bucurie aparte, costumele colecționate în perioada adolescenței mele, atunci când dascălii mei îmi dădeau povești pe care, mai târziu, viața avea să mi le confirme. Fascinația pentru cântecul popular o am încă din copilărie, încă de atunci păstrez convingerea că orice cântec izvorăște din modul de viață al țăranului, și, datorită acestui lucru este de

înțeles că folclorul adevărat se definește prin însuși faptul că se manifestă în mediul său natural. Viața oricărui om, în unduirea infinită a cântecului, poate fi redusă, artistic, la o singură zi : soarele răsare, se înalță pe cer, strălucește și apune. Tradiția, cântecul popular, arta populară îmi dau o liniște sufletească aparte, îmi dau o apartenență la locurile natale și-mi crează o conexiune în trecut cu străbunii mei. Trăiesc în asentimentul lui Constantin Brăiloiu, care, vorbind tinerimii interbelice despre poporul nostru spunea: „*Numai prin cultura noastră țărănească vom însemna și noi ceva în lumea asta mare. Cu armele Occidentului nu vom bate niciodată Occidentul și va trece multă vreme până vom înceta a mai fi o caricatură sau, în cel mai bun caz, o copie fără importanță a Apusului*”, și al lui Martin Opitz, demnitar german și om de cultură umblat prin lume, care spunea la 1620: „*Când aud un cântec românesc, îmi vine să cred că muzica e anume creată pentru român și românul pentru muzică.*”



Pentru a deveni mai vocal, pentru a putea transmite celorlalți ceva din tot ce înseamnă tradiția Rucărului, am luat decizia de a susține, pe lângă prezentările colecției de costume populare la diverse evenimente culturale la nivel național și internațional, o probă de interpretare și astfel, am devenit membru al Grupului Vocal Bărbătesc „ZAVAI DOC” al Centrului Cultural Pitești, coordonat de domnul profesor Valentin GRI-GORESCU. La mai puțin de doi ani de la debutul meu în acest grup, aveam să trăiesc o bucurie imensă când, pe scena Sălii Polivalente din București, în aplauzele mulțimii de spectatori și mulțimii de telespectatori, am primit, alături de colegii mei, premiul pentru cel mai bun grup vocal din Muntenia. Reușisem, în sufletul meu, să duc o părți-că din tot ce înseamnă locul meu natal, cu toată frumusețea lui, în sufletul și în casele celorlalți. Pentru românul de odinioară, muzica era împletită cu viața și avea valoare sacră, atunci când cânta, o făcea din toată ființa lui, nu se prefăcea.

Cultura populară românească, s-a format odată cu poporul din care facem parte, ca o cultură carpato – danubiano – pontică în care s-au topit, într-o sinteză originală, elementele de tradiție preistorică, cu cele de origine dacică, romană și bizantină. Pe teritoriul României, avem de-a face cu creații ale



artei populare, care se numără printre cele mai interesante și mai vechi manifestări ale artei populare europene. Personal, mă regăsesc în tot ceea ce fac, pentru că izvorăsc din această cultură, trăiesc în același mediu natural în care trăiau și străbunii mei (deși pare foarte schimbat) și sunt înconjurat de oameni care-mi sunt apropiați mie. Mi-e greu să cred că, în sufletul multor români nu a mai rămas o fărâmă din această cultură, că s-au înstrăinat unei culturi occidentale pe care nu o înțeleg și o simt în totalitate. Mi-e sufletul bucuros când, prin ceea ce fac, fărâma de suflet românesc care tresare, se simte legată de divinitate, de natură, de neamul din care-și trage seva.

Mediul în care am venit în această lume într-o călduroasă zi de vară, familia cu toată dragostea și tradiția ei, oamenii locului, dascălii mei, natura de o frumusețe paradisiacă, toate acestea îmi dau puterea să pășesc, să iert, să visez și să fiu conștient că am primit în această viață tot ce putea visa un om.

Artist Ionuț Fintoiu

REDESCOPERIREA RUCĂRULUI



Primul meu „descălecat” în Rucăr s-a petrecut prin 1958 și e rodul unei farse pe care i-am jucat-o unchiului Gheorghe Bica, pricina fiind un briceag în formă de pește pe care nu mi-l da să mă joc și eu cu el. Îl purta legat cu lăntișor din zale aurii și nu-l dezlega de la curea nici mort. Numai că în Săptămâna Paștilor, când a venit la noi să taie un miel, după ce l-a jupuit și i-a despicat burta, s-a dus după un vas în care să pună măruntaiele și a înfipt briceagul în prun. Atât am așteptat. Am luat „obiectul” și l-am lăsat să cadă în măruntaie prin creștătura pe care am făcut-o în mațul gros, după care am continuat să mă joc nepăsător.

După îndelungi căutări însoțite de rugăminți, văzând că nu are ce scoate de la mine, a continuat lucrarea cu cuțitul nostru de la bucătărie. A băut o țuică cu tata și a plecat acasă mulțumit, căci mama i-a găsit briceagul în măruntaie. Eu o zbughisem de la fața locului, dar l-am auzit când îi spunea tatei că „ăla micu m-a prăjit, dar am să-l iau la vară cu mine la Câmpulung când m-oi duce cu zarzavat și am să-i cumpăr unul la fel cu ăsta”.

Pe la începutul lui august (trecusem în clasa a VII-a), într-o seară, m-a urcat în căruța plină cu

vinete și hai la oraș! Dimineța, când mijeau zorile, am ajuns în piața în care parcă plouase cu zarzavaturi.

Unchiul se sfătui cu o bătrânică îmbrăcată în negru (*vestita coana Bălcușoia, intendentul pieței însoțită de un tip îmbrăcat fistichiu căruia unchiul îi zicea „șarleston”*), veni la căruță gânditor și ... *„hai, nepoate, la munte, poate chiar până la Bran”*. Zis și făcut. Pe la prânz eram sus pe creasta Mateiașului la Mausoleu. Nu mai văzusem asemenea monument nici în poze. *„Lasă, nepoate, zice unchiul, că la întoarcere te duc să-l vizitezi”*.

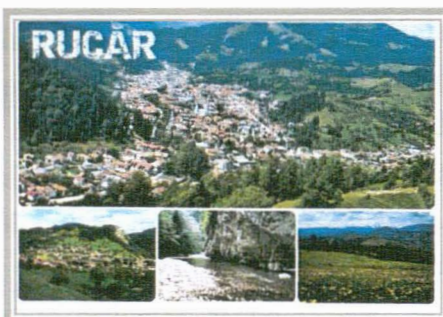
Și-am pornit mai departe. Mi se înfiora sufletul când priveam valea adâncă din dreapta, cu case pitulate de cădea stânca pe ele și mai ales munții înalți cu „fulare albe de nori” la gât.

Prima „stație cu peronul pe dreapta” la Dragoslavele ne-a ușurat, ca prin farmec, de jumătate din zarzavaturi. Apoi am intrat într-un

zâmbitoare, mersul sprinten și blândețea din priviri.

„Trage, Gheorghe, căruța coala la umbră și până gustăți ceva, mă duc prin vecini după clienți”. Și-ntr-un ceas s-au golit lăzile. Oameni așezați și înstăriți, mocanii, cum le ziceau băjeștenii, nu se tocmeau. Doar o babă mai vorbărească stăruia să cumpere ceva mai ieftin „pentru părintele Zaharia”. Dar unchiul nu și nu *„să bage și părintele mâna mai adânc în căldărușă...că e plină de gologani...că și eu mă chinui în arșiță, de-aia sunt așa negru, aproape smolit și cu pielea feței tăbăcită”*. Nu bănuiam că numai peste un an, la Liceul Dinicu Golescu din Câmpulung, voi fi coleg de clasă cu Petrescu Carmen, fiica părintelui Zaharia.

În mulțimea de liceeni, rucărenii se distingeau prin ținuta lor falnică, ordine, curățenie, cumpătate, inteligență și veselie. Sufletul lor cald l-am simțit totdeauna alături de mine. M-a legat o strânsă prietenie de Mircea Rădescu, deși era mai mare cu 2-3 ani decât mine (Dumnezeu să-l odihnească!), Ghică Șerb, Nae Vorovenci, Cornelia Urdea, Rodica Tican, Gheorghe Țigău, de care am auzit, mai târziu, ca de o personalitate a învățământului românesc. Dascăl fiind din 1969 la Băjești, poarta de sud a Muscelului, nu am avut ocazia de a participa la activități didactice în Rucăr. Făceam parte din cercul zonei sudice, dar asta nu m-a împiedicat să cunosc câțiva slujitori ai catedrei din Rucăr: Ion Urdea, un dascăl pentru eternitate, jovialul Mircea Rădescu a cărui voce ușor nazalizată o port în urechi, distinsa doamnă Domnica Pestrițu și Victor



sat parcă mai frumos. *„Ăsta e Rucărul, nepoate. Ai auzit de el?”*.

Auzisem, ba citisem și-ntr-o carte de Vlahuță, nu numai în cartea de istorie. Când aproape să ieșim din sat, unchiul a bătut la o poartă. A ieșit o femeie frumoasă îmbrăcată cu ie și fotă. Era frumoasă și vioaie ca argintul viu. Mulți ani am păstrat în memorie fața ei

Zaharescu, vecinul nostru de la Valea Nandrii, azi conferențiar universitar.

O altă față, cea istorică, pentru mulți inedită, am surprins în munca de cercetare a documentelor, când am descoperit conexiuni spectaculoase cu micuțul meu sat natal de pe valea Bratiei.

În anul 1668, mai 26, Mareș Băjescu, în virtutea dreptului de judecată pe care îl avea fiind vel vornic scrie o carte către șase megieși jurători pentru pricina dintre popa Banul și Stroe din Dragoslavele: „*Radu Bragă din Stoinești, Mihai Bârlânghea tot de acolo, Rădici Mareș de acolo, Vâlcu Țintei din Rucăr și unchiașul Mușat de la Bădeani și Rădici al Balii de acolo*”. „*Și să jurați la Câmpulung în ziua de Sti Petru*”.

Tot Mareș Băjescu semnează alături de alți boieri din divan la 10 mai 1669 hrisovul prin care se înființează prima școală românească la Câmpulung, școală căreia vodă îi întărește jumătate din venitul vămii de la Rucăr.

Dacă la Rucăr prima școală este atestată în anul 1782, iar la Băilești doi ani mai târziu, în 1784, la Băjești abia în 1810 biv-

vel-clucerul Ștefan Bellu înființează o școală pentru care primise „15 scutelnici”.

La 14 septembrie 1857 are loc alegerea celor doi deputați musceleni pentru Adunarea ad-hoc. Printre cei 11 candidați, deținători ai unei proprietăți mai mari de 300 de fâlcii (o falce = cca 3 pogoane) sunt înscriși Nicolae Rucăreanu, pitarul Dimitrie Rucăreanu, pitarul Mihai Rucăreanu (urmașii lui Gheorghe Necola-Smerna, ctitorul bisericii din Rucăr), dar și baronul Barbu Bellu, stăpânul moșiei Băjești, care este ales deputat alături de Ștefan Goleșcu.

Gheorghe Necola-Smerna a fost ginerele logofătului Apostol din Câmpulung care în 1774 stăpânea o parte din moșia Băjești.

Despre valențele turistice ale Rucărului s-a scris atât de mult încât osteneala noastră ar fi „o picătură într-un ocean”, așa că nu ne-a mai rămas decât „spiritualitatea” din această străveche vatră românească, cu care am avut norocul să facem cunoștință, pe viu, în ziua de 30 iunie (*o zi după Sti Petru de care am amintit*) 2011 când am participat la un eveniment cultural deosebit: lansarea revistei „*Piatra*

Craiului”, o încununare a strădaniilor unui lung șir de intelectuali de la Mihail Lungianu până la Tudor Vlad și Cornel Stoian.

Am întâlnit cu acest prilej oameni de cultură, adevărate valori, veniți din Pitești, Titu, Târgoviște, Câmpulung. Am văzut ce înseamnă forța intelectuală a Rucărului prin niște oameni minunați, prolificul scriitor Nicolae George, sprintenul și jovialul Cornel Stoian, eminentul profesor Vlad Tudor, rafinatul eselist Costel Moiceanu. M-au impresionat frumusețea Adelinei Vorovenci și delicatețea cantautorului Iosif Nistor.

Lângă ei, deși vin din alte locuri, nu pot să nu-i așez pe Nelu Constantin, artist plastic, scriitorul Ion Mârzac, jurnalistul Sorin Durdun, Aurel Monea, președintele Fundației Ecokind, părintele Gheorghe Cârștina, jurnalistul Tavi Bănică și carismatica realizatoare Carmen Nicolescu de la Muscel TV.

Primarul comunei, inginerul Ionel Dulamă, a oferit un minunat exemplu de implicare în viața spirituală a comunei prin „câteva cuvinte din inimă, nemeșteșugite” care au sintetizat esența acestei manifestări: „*Ne face o plăcere deosebită să vă avem în mijlocul nostru. Rucărul este o casă deschisă ce așteaptă musafiri oamenii de cultură*”.

Acesta este Rucărul pe care-l visam în copilărie și de care m-am legat prin multe fibre ale sufletului meu.

Prof. Nicolae Pantazică
Din volumul Băjești „Trepțe spre veșnicie”



A FOST ODATĂ ÎNTR-O VARĂ ...

Cad, câteodată, pe gânduri ... Anii trec grăbiți și, uite, constat că nu mi-au mai rămas decât amintirile. Cu parfumurile lor, cu nostalgia lor... Puse cap la cap, ele înseamnă, de fapt, chiar viața mea.

Eram student anul I, în 1967. Mă aflam în vacanță, când aud că în satul nostru, Nucșoara, din Argeș, sat renumit pentru frumusețea lui, urma să fie realizată o parte din filmele „Răpirea Sabinelor” și „Răzbunarea Haiducilor” – din ciclul „Haiducii”. Regizorul Dinu Cocea a adus cu el o echipă de mari actori. Zeițele și Zeii se coborâseră din Olimp și ei se numeau Dina Cocea, Marga Barbu, Colea Răutu, Emanoil Petruț, Toma Caragiu, George Constantin, Marian Hudac... Sosise și o echipă de cascadori redutabilă, printre ei – cel care avea să devină eroul de la cutremurul din '77, Teodor Stavru.

În scurt timp, satul a devenit un imens platou de filmare. În plin sezon de recoltare a fânului, sătenii au lăsat treburile baltă. Mulți făceau parte dintre figuranți, se plătea destul de bine, dar era și o atmosferă specială, o sărbătoare care atrăgea ca un magnet copii și bătrâni deopotrivă. Era o nebunie generală... Câte un bătrân mai înțelept își făcea cruce și le spunea celorlalți: „Mă, voi ați înnebunit, mergeți și faceți fânul, că la iarnă o să mănânce animalele răbdări prăjite!...”, „Lasă, nea Ioane, că o să le arătăm filmul și o să vezi ce de lapte or să dea!”.

Turnarea mergea greu, fiind adeseori întreruptă de ploaie.

Dar tocmai aceste zile i-au apropiat mai mult pe actori de săteni. Actorii erau niște oameni deosebiți. Toate casele și inimile se deschideau în fața lor. Într-una din zile, marele actor Toma Caragiu i-a spus gazdei lui: „Coană mare, azi nu gătești nimic. Îți aduc eu ceva <<vânat>> și-l pregătim când vin!”. În centrul satului era un lac uriaș unde, uneori, poposeau și păsări sălbatică. Nu se știe de unde a făcut rost de o armă de vânatoare sau de tir și, spre prânz, i-a adus gazdei o găscă. „Sălbatică – zise el. A venit în zbor pe baltă și-o nimerii pe-asta.”. „Ce sălbatică, dom' Tomiță, mi l-ai omorât pe Matei!”. „Care Matei?”. „Matei, găscanul meu, îmi lăsași găștele văduve!”. „Drace! Și ce facem?”. Și tot el: „Lasă că le tăiem și pe ăstealalte trei și-i facem pomană lui Matei.” Și, după ce a plătit gazdei poate întreit prețul găștelor, s-a încins un chef pe cinste, iar Toma Caragiu cânta popește: „Mântuiește-l Doamne pe Matei, că m-a ușurat de trei sute de lei.” În film, actorul interpreta rolul „Răspopitul” și, cum unele scene din film cereau și „intervenții” de natură religioasă, nici că se putea repetiție mai bună. George Constantin care era, în general, mai sobru, mai reținut, nu se putea opri din râs.

Pe tata îl știau bine toți actorii. Era gestionar la „Alimentară” și aprovizionase magazinul în mod deosebit pentru această ocazie specială. Venea, spre seară mai ales, la noi domnul Colea Răutu. Stătea de vorbă cu tata pe prispă

până târziu, la câte „una mică” și uneori cântau. Tata cânta foarte frumos, despre maestru – ce să mai vorbim, așa că făceau un duet pe cinste! Venea la noi și cel care a fost Emanoil Petruț...

... Vara a trecut ca un fum. Filmările s-au terminat și actorii au plecat. Spre toamnă, odată cu primele rândunele. Și anii treceau. Din când în când, câte o veste tristă ne aduna cute pe frunte și lacrimi în ochi: a murit Emanoil Petruț... S-a dus și Toma Caragiu, la cutremur, în '77. Tot atunci a murit și cascadorul Teodor Stavru, prietenul meu, după ce salvase o mulțime de oameni. După câte îmi amintesc, a căzut de pe un bloc, încercând să salveze un copil. S-a dus și Marian Hudac... A „plecat” și marele actor George Constantin. Și sătenii lacrimau. Acum fac parte din amintirile lor. Nimeni nu se mira când marii dispăruți erau, uneori, pomeniți în pomelnicele localnicilor la slujbe de preoții satului.

În casa din satul meu natal, unde acum nu mă mai așteaptă nimeni și unde merg rar, într-o fotografie îngălbenită de vreme, zâmbesc cu tristețe parcă trei bărbai: este tata împreună cu un prieten, iar între ei, ținându-i după umeri, actorul Emanoil Petruț. Lăcrimez: niciunul dintre ei nu mai este... Ca și prea grăbita mea tine-rețe.

**Ing. DAMIAN
AVRĂMESCU**

Com. Mereni, Jud. Constanța

„RUCĂRUL .. ȘI MEȘTERII ITALIENI” DIN MUSCEL

Probabil, că dacă „n-ar fi fost Rucărul”, nici aceștia nu ar fi ajuns pe aici!

Se cunoaște destul de bine intenția Principelui Carol I de Hohenzollern de a-și stabili reședința la Câmpulung – în prima vatră de țară.

Prima vizită „în decor” o face aici pe drumul lui Traian. Alege și locul – sub Flămânda – actuala Școală Normală, ridicată și cu banii regelui!

La fel de cunoscut este și faptul că n-a mai fost să fie aici, ci la Sinaia: moșnenii sunt legați prin „jurământul lui Negru Vodă” – document autentic – le erau interzisă vânzarea din Obște străinilor.

Împreună cu regina Elisabeta – cu consilierii săi – face o vizită călări peste Mateiaș la Rucăr – probabil să vadă locul vestitei Bătălii de la Posada – sau chiar ruinele cunoscutei cetăți teutone Oratia, sau de ce nu singurul drum din Târgoviște și București spre Ardeal.

Regele dispune și chiar trimite ingineri să propună soluții de modernizare a drumului spre Brașov.

Regina Elisabeta compune chiar o poezie despre „Dâmbovița – apă dulce... Cine bea, nu se mai duce”.

Se are în vedere modernizarea drumurilor țării, a podurilor, exploatarea etc.

Solicită (de ce, nu se știe) conducătorilor europeni fonduri de investiții cu o specificare ca munca de specialitate să fie asigurată de

meșteri pricepuți din nordul Italiei frățești!

Statul român se angaja să ofere toate condițiile meșterilor – cazare, protecție, libertate să demareze contracte cu particulari pe perioade nelimitate – în paralel și cu ateliere, școli de ucenici în meserie. Așa se dezvoltă vestita Școală de meserii. Din Cariera Albești a plecat ulterior toată piatra la Sinaia – Peliș – Pelișor și apoi la mai toate edificiile importante: CEC, Palatul Telefoanelor, Palatul Justiției, Cotroceni.

S-au stabilit la Albești, Câmpulung și în alte zone cu lemn de prelucrat în construcții.

Așa au venit meșteri italieni pricepuți, au găsit și au lucrat peste 30 – 40 de ani. Unii au rămas, alții cu bani buni strânși au ajuns în America.

Doar Școala Normală începută în 1892 a durat mai bine de 3 ani până la încheiere, devenind un edificiu ce rivaliza cu școli similare din Europa.

În oraș au început să se construiască de către cei cu dare de mână vile somptuoase și azi în bună stare – Drăghiceanu, Vila Paul, Vila Golescu, Primăria, Casa Anastase – fosta bancă, Hotelul Regal, Hotelul Grădișteanu, Băile Kretulescu, Castelul Bilcești, modernizarea drumurilor – exploatarea forestiere și miniere – Schitu – Pescăreasa.

Catolici fiind, au fost bine primiți și integrați, simțindu-se „ca acasă”, plus ușoara comunicare în limba vorbită.

Apoi în primul război, românii și italienii au luptat pe aceleași baricade. Mulți italieni au căzut în România – numele sunt trecute pe monumente – inclusiv la Rucăr Poli Ion Giovanni

Un prim obiectiv a fost construirea podului peste Dâmbovița (+++ devenit Podul Dâmboviței de azi) în 1895.

Podul, adevărată operă de artă din piatră de Albești, - fără mortar - de italieni a fost construit și, nu cum eronat se spune că l-a construit domnul Constantin Brâncoveanu.

Pietrarii italieni au deschis și carierele de piatră din Mateiaș, au construit și Mausoleul prezent.

După Câmpulung, în Rucăr au lucrat și chiar i-am stabilit meșteri italieni, deschizând cariera de granit în Valea lui Ecle, Școala Primară, Hanul lui Vasile Brâncuș, Brutăria lui Ilie Răuță, Podul Negru și alte construcții mai mici.

În Monografia Rucărului, dl. prof. Ghe. Pârnuță atribuie unele lucrări – canalizarea, biserica din mijloc, Podișorul, Podul Negru lui Vasile Talianu – pe numele adevărat Basillia Polli.

În Podișor, cișmeaua din piatră de Albești este opera italianului Em. Prian – tatăl inginerului Prian.

Silvicultor Tavi Octavian

Bănică,

Boteni

CĂUTARE



Trec caii suri în galopul sălbatic
 Frumoșii cai ai copilăriei noastre
 Înspre apusul straniu, roșiatic,
 Se-ndreaptă acum fantomele-albastre.

Vuiet prelung, dangăt de clopot,
 Răzbate din depărtate dealuri
 Se topește în fantasticul ropot
 O chemare spre noi idealuri.

Îngheață cuvântul pe buzele arse
 Căutam șoapta, dar nu vrea să vină
 Uitasem că oala de lut mi se sparse
 Și totul se duse cu iarba-n grădină.

Parcă mă cheamă duiosul copac
 Dar umbra-i mă crede de-acum o străină
 Căutam șoapta, aștept și iar tac
 Și-n iarba înaltă sunt tot o străină.

ÎNTOARCERE

În câmpul întins, câmpul tăcut
 Am îngropat un cântec de demult
 Mi-a promis cerul trist, întunecat,
 Să-mi spună locul unde l-am lăsat.

Mi-am slobozit pașii la drum
 Mă-ntorc la tine, câmpule, acum
 Să-mi dai cântul, bătrânu-napoi
 Și să ne-ntoarcem acasă la noi.

Prof. Petruța PURNICHİ

Câmpulung Muscel

DE-AR FI SĂ FIU...

De n-aș fi fost și-aș fi un bob de rouă,
 Iar tu sămânță-ai fi de floare rară,
 Te-aș săruta sub cer cu lună nouă –
 Din tine floare albă să răsară.

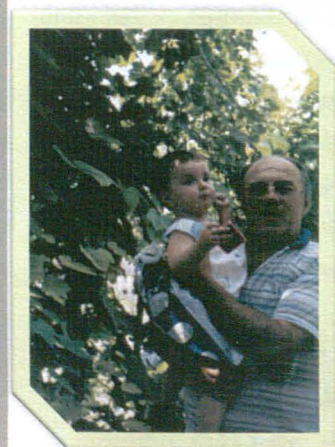
De n-aș fi fost și-aș fi o apă lină,
 Ți-ai oglindi lucirea de sub gene,
 M-aș undui, molcom, pe glezna-ți fină
 Și-aș zăbovi pe sânii tăi, alene...

Și, de n-aș fi, să fiu zefir aș vrea,
 Să-ți umblu blând prin părul despletit,
 Spre seară când se-aprinde stea cu stea
 Și-n pat de flori, zâmbind, ai ațipit...

Și de n-ai fi, la ce aș mai fi fost,
 Ca să ajung demonică fantomă,
 Hălăduind prin lume fără rost,
 Incendiind – ca Nero – aceeași Romă?

De n-oi mai fi, poate, o floare rară
 Vei pune pe mormânt, sub clar de lună,
 Sau când se-aprinde stea cu stea,
 spre seară,
 Și sufletele umblă împreună...

Ing. DAMIAN AVRĂMEȘCU



ONORUL LA VETERAN CALD OMAGIU, BACIU NIȚĂ RĂUȚĂ

Cu mers purtat de gânduri, scrutez ce-a fost odată
Ecranul amintirii-aieva viața toată:
Cu zile de speranțe, cu luminoase zile,
O cale-nnobilată de planuri juvenile.

Dar pașii mă purtară pe vaste orizonturi,
Cumplită-nsângere în încheștări de fronturi,
Prea multe existențe căzute jertfă, stinse
Sub focul de oțele , în zile sumbre, ninse.

Îmi port ținuta demnă de ani împovărată,
La câți de spun, le pare, poveste inventată:
Bombardamente, câmpuri minate și tranșee-
Dureri copleșitoare- fior de epopée.

Hai, vino, leat, în pace tăcea-vom împreună
De fapte din alt secol, de zile de furtună.
Priviți atenți, voi, tineri, cum se adună anii.
Pe umeri duc legende, eroii-veteranii.

*Adrian SIMIONESCU
Rucăr – septembrie 2003.*

UN FĂȚ-FRUMOS

D-lui Aurică Răuță- baci Cu admirație.

Mi-a fost copilăria de munți înalți vegheată,
Creșteam nutrind speranța că îi colind odată,
Să urc fără oprire, mai sus, către izvoare-
Un Făt-Frumos de Munte visat –am cu ardoare

La timp sortit de zodii se împlinește gândul-
I-am colindat cu pasul atâția ani de-a rândul,
Prin freamătul de cetini, esențe de rășină,
Străin de orice doruri, cu inima senină.

În ceasuri de mistere, cu Dumnezeu în taină,
Vorbeam târziu în noaptea cu înstelată haină,
Devreme-n diminețe în lacrimi de stele
Îmi odihnesc privirea, de neguri să se spele.

Purtam în vijelie oștiri atotstăpâne-
Spre amintite fapte în Cronice Bătrâne,
Prin secole ecoul, vibrantul glas de Bucium
Sunând a sărbătoare, ori la primejdii, zbucium

Din lacrimi stelare esențe distilate
În marile retorte întru eternitate
Și zile în galopul, neobositul tropot,
Cum curg spre veșnicie izvoarele cu șopot.

Mă prinde o mirare cum se adună anii-
Îmi râd în nas cu poftă, parșivii, hoțomanii.
Privesc cu-ngândurare cutezătoare creste:
De-am colindat odată, îmi pare doar poveste.

*Adrian SIMIONESCU
Rucăr, ArgeșSept.2003*

ACURATEȚE

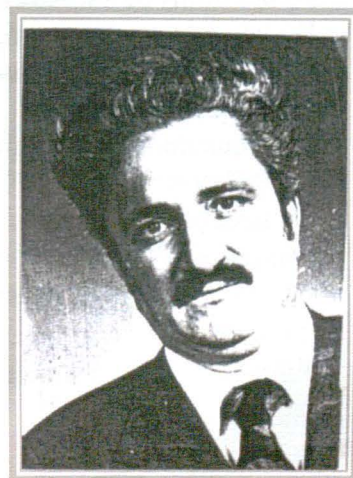
dlui Corneliu Stoian

O tinerețe fără bătrânețe,
Un basm cu viață lungă fără moarte
Pe drumuri de visare să ne poarte
Fără necazuri, umbră de tristețe.

Din viitor să nu primim rapoarte
Și nici oracol strâmb cu două fețe-
O existență de acuratețe
Și calea împlinirii ei aparte.

Înalt spre ceruri mi-am clădit castelul,
Urcând spre el un milion de trepte.
Cu auriu mi-am înzestrat penelul.

Blazon am pus cuvinte înțelepte-
Credința strămoșească e drapelul
Spre care pașii mei să se îndrepte.



UN COLIER

doamnei Angela Stoian

Seninul calm al zărilor albastre
Și fulguiala razelor de soare-
Imperceptibil clipele fugare
În cizelarea Păsării Măiaștre.

Cu țesătura învăluitoare
În mers misterios eterne astre,
Iar anotimpuri presărate-n glastre
Filtrează fantezii uluitoare.

La scară clematite și zorele-
Simbolic Arcul de Triumf îndeamnă
Să se întoarcă vesel printre ele

Un castelan plecat în prag de toamnă-
Romanticul culegător de stele-
Omagiu- colier, distinsă Doamnă.

Adrian SIMIONESCU
Amurg Sentimental București
Iulie 2014.

FELINA

Pentru Mița-pisicuța dlui Cornel Stoian

Pisicuța noastră – MIȚA
Din spița nobilă de Dâmbovița
Campioană de gimnastică
Artistică, aerobică
Și mai ales acrobatică,
Se amuza în chip și fel
Cu un biet șoricel,
Ori cu unul mai mare și gras
Până le face parastas.
Îl lasă și el fuge ca un prost,
Crezând că-și găsește adăpost,
Dar ea hoată, iar îl înhață.
Îl aruncă, se culcă, indiferentă,
Dar este permanent atentă
Găsește o mare bucurie
În această jonglerie
În jocul de încântare,
Șoricelul dispare... Iar tace chitic,
Parcă nu s-a întâmplat nimic.
Aceasta este Mița Diavolița.

ÎN VAMĂ LA RUCĂR

Când pe sub verdele ienupăr,
Se face să ajungi la Rucăr,
Auzi și vezi atâta bogăție
Din străvechimi și răzeșie
În colț de raiul dintre brazi,
Care păstrează peste azi
Mulțimi de cântece și jocuri
Jucate-n scânteieri de focuri
Pe la numiri de sărbători
De vârstele cu pași ușori,
Săltând în portul de Muscel
Niște culori în carusel,
Cu ii cusute-n fir de arnici
Și fotele țesute-aici,
Cu simetrii și calde flori
Uimindu-ne de câte atâtea ori!...
Cât țin ei hora și cu brâul,
Ar trece muntele și râul
Vlăstarele de rucăreni,

Ei sunt români europeni,
Cum îi prezintă cu programul
Mentori ca Vlad și Moiceanu,
Iar oaspeții Tatan rapsod,
Încântă-n vocea din acord
Și o mlădiță de la Corbi,
Andreea viersului să-l sorbi!...
Orchestra, ritmurile ține,
Taragotiști se întrec pe sine,
Cântă de hore, cântă de baladă
Dintr-un răsunet de Posadă!...
Operator –filmează mărturie
De câte sunt și-or fi să fie
Aici la Rucăr unde-i vamă
De vindecat suflet și rană.

.....
Încât, de vrei cum să nu sufăr,
Du-mă iar, drumule, la Rucăr,

La Nistor Domn, la pensiune,
De unde poți direct a spune
Că din întreg de tochitură
Nu lași măcar o picătură,
Lași numai loc pe lângă rânză
Și pentru bulzul copt cu brânză,
Apoi să treci și în alt plan,
Cum zice Domn Cornel Stoian,
Maestrul de ceremonie,
De-acum în veac cât o să fie,
Cu muzică și pahar sus
Și cu-altele ce-or fi de spus!

*Din 3 August 2014 de la Rucăr
Ioan Dușu Vlădău
Câmpulung Suslănești*

ŞATRA

*Se lasă tainic seara peste râu.
Sărută luna lamul copt de grâu
Şi în oceanul nopții necuprins,
Încet lumina candela şi-a stins.*

*Iar peste şatra care-a ațipit,
Doar vântul mai adie, cătinel
Dar ostenit, adoarme-adânc şi el ...
În luncă satul pare amorțit.*

*Deodată, se aude-un chiuit,
Un cântec, o vioară, mai apoi
Răsar din corturi țigănușii goi,
Întreaga luncă parcă s-a trezit.*

*Încing pe lângă focuri dansuri iuți
Țigani mai tineri sau bătrâni desculți
În toată şatra dansul e în toi!
Şi chiuind, săltând în pas vioi,*

*Se prind frumoasele țigănci în joc
Arzând de dor mai tare decât focul,
Scânteie salbe peste sânii goi
Se-aștern săruturi peste buze moi
Şi până-n zori de ziuă ține jocul.*

*Când stelele se sting pe rând, în zori
Iar roua nopții cade peste grâu,
Perechi se furișează către râu
Iubindu-se cu foc în pat de flori.*

*Sunt fericiți! Măine, din nou la drum!
În locul de popas, un fir de fum
Şi cărbuni stinși în urma lor rămân...
Se duc... ei n-au pe nimeni stăpân,
Iar când de ducă li se face dor,
Nemărginirea e hotarul lor.*

IUBITELE MELE

*Mă cheamă marea,
Vrăjită poveste albastră...
Privesc pe fereastră,
Cum val după val
Vin către mal,
Chemare după chemare
Spre depărtare,
Spre zări nemărginite
Şi vise ne-mplinite...
Cred c-am să plec, iubito
Deşi îmi va fi dor nespus de tine!
Marea şi tu
Paradoxal sau nu,
Sunteți ca două iubite gemene:
Nu pot să mă decid
Care va fi mireasa mea definitiv,
Sunt prea posesiv
Ca să renunț la vreuna!
Promit c-am să mă-ntorc pe rând la fiecare,
La tine, fată blondă, la tine-albastră mare...
Până-ntr-o zi, când poate marea,
În mrejele ei mă va prinde
Şi pe un pat de alge,
Vegheat de catarge,
Voi adormi pentru vecie...
Sau poate cine ştie
Iubito, în brațele tale voi adormi obosit
Şi somnul îmi va fi fără sfârșit...
Care dintre voi mă veți plânge, cernite,
Statornicele mele iubite?*

Ing. DAMIAN AVRAMESCU

MĂRTURII ÎN PIATRĂ

Silv. Ion Octavian Bănică – Boteni

„Avem legenda noastră”...izvor fără tăgadă
Acolo la Viena, un loc numit POSADĂ!
De-o mare bătlie, istoricii vorbesc
S-a apărut cu sânge, pământ sfânt – românesc!

„Măririi cavaleriești”, „elite apusene”,
Un „Robert de Anjou” ce se credea măreț
Stăpân peste valahi şi vetrele muntene
Plătit-a „vama sa”...cu mare preț.

Şi-a zis „măritul Crai”: „Pe urs îl scot de barbă”
Din cel bârlog ascuns; am să-lucid degrabă...
Am să măresc Regatul şi faima să-mi sporească
Aaug la Coroana-mi şi Ţara Românească
Nedreaptă socoteală, greu s-a izbit de-un zid!
Aici, şi-a frânt mărirea – trufaşul Baiazid!

DESPRE BRĂTIENII VEACULUI AL XIX-LEA

1. Date generale

Geaba se lăuda Apusul cu familiile și dinastiile lui rămase în istorie, ca de pildă Merovingieni, Carolingieni, Burboni, Tudori, Stuarti ș.a.m.d., pentru că trebuie să se știe că și noi am avut astfel de familii care au jucat rolul de adevărate dinastii, încoronate sau nu, cum au fost: Basarabii și Mușatinii, Balenii și Cantacuzinii, Brâncovenii și Cantemirii, apoi Goleștii și Brătienii ca să dau doar câteva exemple din noianul care ar putea fi menționat aici.

Da, dintre ele, ultima s-a impus în viața politică românească, fără a fi încoronată pe o perioadă de 150 ani, de la Tudor Vladimirescu la instaurarea regimului comunist, dând țării mari oameni politici cum au fost Ion, Dumitru, Ionel, Vintilă, Dinu sau Gheorghe Brătianu care au dirigit direct sau din "umbră" viața politică în timpul unor evenimente cruciale cum au fost: Revoluția română de la 1848, Unirea de la 1859, Cucerirea independenței de stat a României, participarea la primul, apoi la al II-lea război mondial, făurirea României Mari și altele.

În demersul nostru nu vom porni chiar de la documentul dat de Mihnea cel Rău, fiul lui Vlad Țepeș, la 29 iulie 1508, în care se pomenește despre Brătienii de lângă Brădet, dar trebuie amintit actul intitulat "Cartea de alegere a satului Brătienii" în care sunt nominalizați cei trei frați: Ion logofătul, Oancea și Iordache.

Ene Brătianu, devenit vătaf al plaiului Loviștei se căsătorește cu Safta Balota cu care a avut patru feciori și patru fete: Toma, Dincă, Ioniță, Mihai și Safta, Tita, Uta și Sultana.

Dintre aceștia, Dincă Brătianu, născut la 1788, unul din cei patru fii ai lui Ene Brătianu, se căsătorește cu Anastasia (Sica), fiica lui Costin Tigveanu de la Suici, care intră în familia Brătienilor.

Dincă Brătianu era cel mai bogat dintre toți frații și surorile, dispunând de un venit de 8500 lei pe an proveniți din moșiile lăsate de taică-său, din viile pe care le deținea, din hanurile și casele din Pitești.

El a devenit unul dintre cei mai de seamă demnitari din județul Argeș, fiind, imediat după 1821, ca și

tatăl său, vătaf al plaiului Loviștei, apoi ocârmuitor de județ, membru în Obștea Extraordinară Adunare de la 1831 la 1844, anul morții sale.

Dincă și Anastasia au avut mai mulți copii, așa cum se obișnuia în epocă, trei băieți: Teodor, Dumitru și Ion și patru fete: Maria, Ana, Zinca și Cleopatra.

Anastasia se stinge din viață în 1839, iar soțul ei, Dincă, în anul 1844, ambii fiind înmormântați în tinda Bisericii Domnești din Curtea de Argeș, acolo unde, ulterior, vor fi înhumați și primul dintre fii, Teodor (+1884), precum și Elena, soția acestuia.

Ocârmuitorul de Argeș n-a precupețit niciun efort material pentru a-și trimite băieții la studii în străinătate, dar, deși uneori era copleșit, el și-a păstrat demnitatea.

De exemplu, când pe la 1830 generalul Pavel Kiseleff trecea prin Pitești, îi propune o bursă de studii pentru fiul său, Dumitru, aflat în sărăcie la Paris, dar îl refuză pentru că stolnicul era "prea mândru pentru a primi asemenea daruri".

Primul dintre fii, Teodor, s-a născut în 1812, a ajuns maior, apoi, ca și tatăl, ocârmuitor de județ, singurul dintre frați care a făcut parte din Partidul Conservator, căsătorit cu Elena Dragoescu, apoi cu Maria Lerescu.

După primul băiat au urmat două fete: Maria, călugărița Maximilia, care cu voia și la sfatul părinților ei a ajuns stareță la mănăstirea Ostrov și Valeni, apoi Ana (Anica) măritată cu un boier

de viță veche, Alecu Furduiescu.

Au venit pe lume apoi doi băieți, Dumitru și Ion, după care au urmat alte două fete: Zinca, măritată cu Ghiță Enescu și Cleopatra căsătorită cu Gheorghe Lerescu, apoi cu Petre Cecropid.

Cu îngăduința argeșenilor și a tuturor cititorilor dumneavoastră, fac mențiunea că dintre toți cei șapte copii ai lui Constantin-Dincă Brătianu (Constantin Brătianu), doi, și anume Dumitru dar mai ales Ion, s-au detașat și s-au impus ca mari personalități ale întregului secol al XIX-lea.

2. Dumitru Brătianu

Născut în anul 1817 (1818), Dumitru Brătianu a copilărit împreună cu fratele mai mare, Teodor, în orașul de pe Argeș – Pitești și a început să cunoască lumina cărții în orașul natal, de acolo va merge la Sfântul Sava în București, unde i-a avut ca profesori pe Florian Aaron, Simion Marcovici, Jean Vaillant care era și directorul instituției.

Dotat cu inteligență și pasionat de cunoaștere, el se va apleca cu sârg asupra studiului, numărându-se mereu printre premianți și fiind "favoritul mamei".

Ca și alți tineri studioși, fiul prefectului de Argeș a luat drumul "orașului luminilor" cu realitățile căruia s-a acomodat foarte repede. Dotat superior, cu aptitudini peste medie, Dumitru Brătianu a susținut cu succes bacalaureatul la Paris, după care, influențat de compatriotul sau, Nicolae Crețulescu, a urmat cursurile Facultății de medicină, doar un an pentru că nu i s-au potrivit, el fiind atras de litere.

N-a urmat nici Școala Normală pentru că la absolvire trebuia să profeseze meseria în Franța, iar el nici se gândea să nu se întoarcă acasă, devenind folositor țării sale. Așa s-a decis și a urmat Facultatea de drept pe care a terminat-o strălucitor, pregătind o teză de doctorat pe care n-a mai putut-o susține din cauza izbucnirii revoluției de la 1848, apoi revenirea în țară, lungul exil, lupta pentru unire și independență la care a participat activ.

La Paris, Dumitru Brătianu devenise inițiatorul tuturor acțiunilor întreprinse de Societatea studenților români organizată sub patronajul poetului Al.



DUM. BRĂTIANU

de Lamartine, la îndemnul lui Edgar Quinet și Jules Michelet.

Revenit în țară îl găsim pe barica-dele revoluției române alături de fratele sau Ion C. Brătianu și de alți camarazi veniți de la Paris sau aflați în țară.

A urmat exilul, misiunile pe care le-a avut la Pesta și Constantinopol, peregrinările între Paris și Londra, iar – ceea ce am considerat mereu o mândrie națională – el va face parte din grupul corifeilor democrației europene, devenind secretar al Comitetului Central Democratic European, înființat la Londra, din inițiativa lui Giuseppe Mazzini, A.A. Ledru-Rollin ș.a. și care-și propunea să organizeze o nouă revoluție simfonă și sincronă la nivel European (n.n. invitația i-a fost adresată lui N. Bălcescu, dar acesta a refuzat preferând să rămână la Paris pentru a definitiva Unirea istorică “Românii supt Mihai Voievod Viteazul” pe care o considera mai importantă pentru români decât participarea lui la C.C.D.E.).

De la înălțimea poziției pe care o deținea în cadrul C.C.D.E., Dumitru Brătianu a lansat “Apelul către locuitorii din Principate”, Londra, 10 septembrie 1852, în care evoca imaginea frumoasei sale patrii liberă și democratică, spunând cu un optimism incurabil: “Măine România inimilor noastre, România mare ca România lui Traian, vitează ca România lui Mihai, eroică ca România pompierilor, sublimă ca România poporului din Câmpia Libertății, măine România, maică și fiica noastră, va rupe valul ce învăluisă a sa frunte și diadema ei va fi mândria noastră și podoaba și veselia luptei. Trăiască Republica Democratică și Socială. Trăiască Republica Română.”

Un alt moment important din viața lui și a țării a fost Congresul de pace de la Paris din 1856 organizat după războiul Crimeii (1853-1856), când a fost invitat de lordul Palmerston să locuiască la Paris pe timpul Congresului, iar lordul Clarendon îl prezintă contelui Walewski ca președinte al Forului European (Congresului).

Înainte de plecarea din Paris, Dumitru Brătianu trimite o scrisoare lui Al. Walewski și un memoriu împăratului Napoleon al III-lea în care argumenta necesitatea imperios necesară a Unirii Principatelor Române.

Reînțorși în țară după îndelungi demersuri și eforturi, nepermițându-i-se trecerea graniței decât cu încuviințarea puterilor potrivnice Unirii, în iulie 1857 cei patru exilați: C.A. Rosetti, Ștefan și Nicolae Golescu, împreună cu Dumitru Brătianu erau primiți cu entuziasm și cu buchete de flori la Giurgiu și la barierile Capitalei având satisfacția că se pot alătura celor care luptau pentru unirea Moldovei cu Muntenia, ceea ce se va înfăptui în urma unor noi și mari eforturi, la 24 ianuarie 1859.

Deși M. Kogălniceanu, Ion Bălăceanu și alții se opuneau trimeriei la Paris a lui Dumitru Brătianu și N. Golescu, preferându-l pe Ion Ghica – fruntaș al grupării liberal moderate, cei doi ajung la Paris, iar Brătianu a fost primit în audiență de împăratul Napoleon al III-lea cu deosebită cordialitate despre care, la 23 decembrie 1858 scria C.A. Rosetti în “Romanul” său.

Nu exista nicio îndoială că în alegerea lui Al. I. Cuza ca domn și în Muntenia, un rol decisiv l-au avut Goleștii, Brătienii și C.A. Rosetti.

Într-o aprigă confruntare dintre liberalii radicali și conservatori (aceștia aveau vicepreședinția Adunării Elective, dar al cărui secretar era Dumitru Brătianu), liberalii îl propun ca domnitor pe Nicolae Golescu, care se retrage la 24 ianuarie 1859 pentru a lăsa posibilitatea alegerii lui Al. I. Cuza. Procesul verbal de la alegere era semnat și de Dumitru Brătianu în calitate de secretar, din care funcție va demisiona a doua zi, fiind numit secretar de stat al Țării Românești.

În timpul domniei lui Cuza va deține mai multe funcții și demnități ocupând mereu primele locuri de sacrificiu dar și de onoare în misiunea de înfăptuire a României moderne. Nu numai M. Kogălniceanu îl sfătuia pe Cuza, ci și Dumitru Brătianu, spunându-i: “Fii, Prea Înălțate Doamne, fii Domnitorul așteptării seculare a Românilor! Fii iubit precum iubește românul libertatea și independența Ta! Fii mare ca durerile și aspirațiile României”.

De asemenea, Dumitru Brătianu folosește prima aniversare a zilei de 24 ianuarie pentru a-l felicita pe Cuza spunându-i: “Până aici, Prea înalte Doamne.....ai fost fiul răsfățat al nați-

unii, al Europei întregi.....; de aici înainte, ai să fii eroul României, și eroismul este serios, grav, sacru.....înaintea eroismului invidiile, geloziiile dispar, se tocesc toate.”

După detronarea lui Al. I. Cuza la 16 februarie 1866 de care sunt responsabili “roșii” grupați în Coaliția opoziționistă, Dumitru Brătianu devine și primar al Bucureștiului până în 1867 când va deveni ministrul Cultelor și ad-interim la Lucrările Publice.

Dumitru Brătianu ca și ceilalți liberali radicali în frunte cu fratele său, Ion, revin la ideea alegerii unui print străin pe tronul țării așa cum se făgăduise în Adunările ad-hoc din 1857.

Plecat în misiune diplomatică la Belgrad pentru a cumpăra praf de pușcă și muniții, Brătianu îi trimite o scrisoare autografă lui Mihail Obrenovici din partea prințului Carol I, după care va pleca la Paris cu misiunea de a obține recunoașterea lui Carol I ca domn al României.

Dumitru Brătianu a făcut parte din mai toate guvernele fiind ministru în mai multe rânduri și portofolii, apoi primar al Capitalei, deputat și senator și chiar prim-ministru între aprilie-iunie 1881.

Liberalii și-au strâns rândurile și și-au format coaliția de la Mazar-Pasa, de la numele englezului St. La Keman, fost general în armata otomană, în casa căruia s-a constituit această coaliție devenită Partidul Național Liberal. Acesta și-a creat organizații județene, iar din Comitetul Central alcătuit din 25 de membri, făceau parte atât liberali radicali ca: Ion C. Brătianu, fratele sau Dumitru Brătianu, C.A. Rosetti, precum și moderații Ion Ghica, Mihail Kogălniceanu, D.A. Sturdza, Alexandru G. Golescu ș.a.

În decembrie 1876, guvernul României l-a trimis pe Dumitru Brătianu în misiune diplomatică specială la Constantinopol, în preajma deschiderii Conferinței reprezentanților Marilor Puteri, pentru a face demersuri în două probleme fundamentale: 1) recunoașterea neutralității României în cazul izbucnirii războiului între Rusia și Poartă, război devenit inevitabil din cauza repetatelor refuzuri ale otomanilor, și 2) retrocedarea de către Turcia a Deltei Dunării.

Eforturile și demersurile lui Dumitru Brătianu au fost zadarnice, nota lui fiind respinsă de ministrul turc de externe.

La sfârșitul lui ianuarie 1877 se reîntoarce în țară, iar în aprilie este ales vicepreședinte al Senatului.

După cum se știe, refuzul Porții de a ne acorda independența pe cale pașnică și poziția retrogradă pe care a avut-o Turcia la noua Conferință a Marilor Puteri de la Londra din martie 1877, au arătat tuturor că singura cale rămăsese războiul.

Senatul își dă acordul la Convenția româno-rusă din 4 aprilie 1877, după ce cu o zi înaintea semnării ei, fracționistul Nicolae Ionescu fusese înlocuit de Ministerul Afacerilor Străine cu Mihail Kogălniceanu, cel care în noua sa calitate proclama independența de stat a României, la 9 mai 1877.

Cu acest prilej, ca vicepreședinte al Senatului, Dumitru Brătianu aducea un omagiu domnitorului Carol I, spunând: “astăzi.....toate inimile debordă de bucurie, eroismul străbunilor noștri a reînviat în ai lor strănepoți și aspirațiunile noastre au devenit o realitate.”

El ne-a reprezentat cu mare cinste la Constantinopol până la începutul lunii aprilie 1881, când a fost rechemat în țară, pentru a lua funcția de prim-ministru și ministru de externe, în urma demisiei surprinzătoare a lui I. C. Brătianu, după proclamarea regatului la 14 martie 1881 (n.a. cauza fiind pretențiile Austro-Ungariei în problema Dunării).

Totuși, întreaga afacere a rămas în familie pentru că puterea n-a fost cedată altui partid și nici măcar altui liberal din afara familiei, iar Ion C. Brătianu miza pe faptul că țara își va da seama că “fără el nu se poate”.

E bine ca cititorii noștri să cunoască și cealaltă parte a vieții și activității lui Dumitru C. Brătianu.

În 1865, Dumitru Brătianu se căsătorește cu frumoasa Eugenia Cealic în vârstă de 23 de ani, sub influența căreia se pare că a intrat marele bărbat, dar nu într-o măsură atât de mare cum a făcut-o altă Eugenia, Eugenia de Malaga, soția lui Napoleon al III-lea asupra căreia își exercita influența

sa totală. Împreună au avut șase copii: Dan, Lia, Maria, Constantin, Stroe și Radu.

Dintr-un întreg complex de motive pe care nu le putem comenta într-un studiu atât de sumar, relațiile dintre cei doi frați Dumitru și Ion, între care era o diferență mică de vârstă, doar de 3 ani, s-au răcit, deși Ion a căutat să se apropie de fratele mai mare.

În 1882 Dumitru Brătianu înființează ziarul propriu “Națiunea”, în paginile căruia își ataca fratele aflat la conducerea partidului și a guvernului, ajungând să alcătuiască o disidentă liberală numită “liberalii puri” față de “liberalii impuri” ai lui Ion.

Totuși, până în 1885, Dumitru Brătianu nu a trecut de partea opoziției care urmărea răsturnarea guvernului, dar din toamna acelui an el trece de partea conservatorilor formând opoziția unită care publica un Manifest semnat de Dumitru Brătianu, Mihail Kogălniceanu și generalul Nicolae Haralambie din partea PNL și Lascăr Catargiu, împreună cu Gheorghe Vernescu din partea Partidului Liberal Conservator.

Această ruptură dintre frați n-a ținut cont nici de vechile relații de prietenie, nici de cele familiale și nici de cele de sânge, ceea ce-l face pe Titu Maiorescu să spună: “Opoziția-unită primește prin Dimitrie Brătianu nota amară a unei dușmăanii de familie.”

În ceea ce îl privește pe Dumitru Brătianu, acesta își va îndrepta atacurile și împotriva noului guvern conservator scriind în “Națiunea”: “Lupul care a intrat acum în țară este un lup turbat...Toți liberalii să sărim.....pe lup.”

După moartea mult regretată a marelui Ion C. Brătianu survenită la 4 mai 1891, în casa lui de la Florica, ziarul PNL reunit, “Voința națională” din 25 mai îl proclama ca șef al partidului pe Dumitru Brătianu. Împăcarea venise prea târziu!

Sănătatea lui Dumitru Brătianu devenise din ce în ce mai subredă, iar la 8 iunie 1892 se stinge din viață după o grea suferință.

Regele Carol I adresa Eugeniei Brătianu o telegramă în care își exprimă regretul profund și respectul



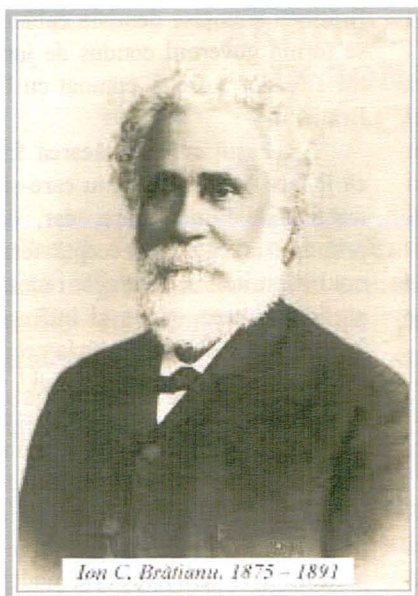
față de soțul defunct: “lau cea mai vie parte la cruda nenorocire care v-a lovit. Moartea iubitului vostru soț răpește României un mare patriot, mie un amic devotat, care în toate actele sale n-a fost călăuzit decât de iubirea sa de țară.”

Emil Constinescu afirma recunoscător: “noi suntem niște pitici pe lângă acești giganți”, iar D.A. Sturdza, evocând viața și activitatea lui Dumitru Brătianu, spunea: “fapte semănate de triumf pentru popor și de suferințe pentru sine.”

Dumitru Brătianu a influențat mai mult și mai bine decât alții cursul evenimentelor în care s-a implicat total așa cum au fost: revoluția română de la 1848, înfăptuirea Unirii de la 24 ianuarie 1859, neutralitatea României, apoi participarea ei la războiul de independență, recunoașterea pe plan internațional atât a aducerii lui Carol ca principe cât și a independenței naționale, contribuind în cel mai înalt grad la împlinirea idealurilor naționale, reprezentând o excepțională pildă pentru generațiile viitoare, prin devotamentul său, prin sublima înțelegere a nevoilor și durerilor neamului românesc.

3. Ion C. Brătianu

Al cincilea copil al lui Constantin Brăteanu era Ion născut la Pitești, la 8 iunie 1821. A urmat cursurile școlii în orașul natal, iar după decesul mamei sale, Sica Brătianu, în 1839, deci pe când avea 18 ani, este trimis și el, ca și Dumitru, la studii în “orașul luminilor”, deși inițial orientarea era spre Germania.



Ion C. Brătianu, 1875 - 1891

La Paris studiază ingineria și economia politică împreună cu fratele său, Dumitru, cu Nicolae Bălcescu și alți tineri români aflați în capitala Franței, participă pe baricadele revoluției pariziene din februarie 1848, pătrunde în sala tronului de unde smulge o bucată de catifea din acel tron.

Revine în țară "chemat" de evenimentele de la București și mobilizează masele alături de Bălcescu, de Golești, de fratele Dumitru și celălalt "frate siamez", C. A. Rosetti salvând temporar revoluția română.

După înfrângerea acesteia, este nevoit să plece în exil, ca și alții, unde va continua lupta prin presă, fiind ferm convins de necesitatea Unirii și cuceririi independenței țării sale.

În urma Congresului de la Paris, în 1857, revine în țară și este ales deputat de Argeș în Divanul ad-hoc al Țării Românești (n.a. Ștefan Goleșcu și Nicolae Rucăreanu erau deputați de Muscel) sprijinind nu numai Unirea, dar și alegerea lui Al. I. Cuza pe tronul Principatelor Române.

Depărtarea domnitorului de liberalii radicali ai lui Ion Brătianu și C.A. Rosetti, precum și nerespectarea de către Al. I. Cuza a uneia din cerințele formulate în 1857 de Adunarea ad-hoc de a aduce pe tronul țării un principe străin, îl determină pe Ion Brătianu să formeze coaliția opoziționistă (și nu monstroasă!) care-l va detrona pe Cuza.

El este cel care, împreună cu Ion Bălăceanu, reprezentatul României

în capitala Franței, vor face diligențe pe lângă Napoleon al III-lea și Otto von Bismarck să fie de acord pentru a-l convinge pe Carol de Hohenzollern să vină și să preia tronul Țării. De teama Austriei, tânărul locotenent din armata prusacă este adus deghizat, cu vaporul pânep la Buziaș, de unde vor veni împreună până la Turnu Severin, unde îi urează "Bun venit" și apoi cu trăsura ajung la București.

Este implicat în mișcarea antidinastică a lui Candiano Popescu de la Ploiești, din 1870, apoi arestat pentru asta, dar eliberat, ca și la Paris, negăsindu-i-se nicio vină.

Așa cum am precizat mai sus, împreună cu alți prieteni și "tovarăși de drum" a pus bazele, în 1875, PNL contribuind în mare măsură la elaborarea doctrinei politice a acestui partid pe care l-a condus până la moarte, Ion C. Brătianu devenise de departe cel mai energic și capabil om politic, cu dar oratoric și carismă.

După 24 mai 1875, rețeaua organizațiilor liberale ale lui Ion Brătianu și C. A. Rosetti se diversifică și se extinde în întreaga țară. Ion Brătianu a cunoscut o ascensiune extraordinară în perioada 1876-1881 pentru a se putea menține la cote înalte ale prestației sale de lider autoritar până la sfârșitul vieții. Ion Brătianu și-a atras numeroase adversități, chiar și trei amenințări sub forma atentatului, dar și mare admirație nu numai din partea liberalilor, ci a tuturor care credeau că "fără el nu se poate".

După căderea mării guvernări conservatoare a lui Lascăr Catargiu (1871-1876) și sucombarea "generalului generalilor" condus de I. Em. Florescu, se formează, dar pentru scurtă vreme guvernul prezidat de Manolache Costache Epureanu, membru al Coaliției de la Mazar-Pasa, cu M. Kogălniceanu la Afacerile Străine, Ion Brătianu la Finanțe, Gh. Vernescu la Interne, Gh. Slăniceanu la Război ș.a.

În semn de solidaritate cu guvernul Epureanu acuzat pe nedrept că ar fi cheltuit nejustificat banii publici, cabinetul își dă demisia în corpore pe 23 iulie 1876, iar a doua zi își începe activitatea prima din cele patru formațiuni ministeriale pe care le-a prezidat până în 1888 cel deja gratulat cu apelativul de "mare bărbat politic", adică

Ion Brătianu. Aceasta va fi cea mai lungă guvernare din istoria noastră (1876-1888), o guvernare liberală de 12 ani, cu un mic scurtcircuit (10 aprilie-8 iunie 1881) când șef de guvern a fost fratele mai mare, Dumitru Brătianu.

Aceasta a fost perioada de glorie a lui Ion Brătianu, care a ajuns să fie singurul prim ministru din Europa căruia, la despărțire, Otto von Bismarck, omul de fier al continentului, să-i țină paltonul.

Am mai scris și altă dată că mării români, printre care, iată, și Brătienii, au învățat Europa nu numai să înțeleagă, dar și să vorbească limba română.

Cam la fel se va întâmpla mai târziu cu o altă personalitate argeșeană și națională, mareșalul Ion Antonescu (n.a. ca să vedeți ce rol au avut Ionii în istorie), cel care în cele 17 convorbiri pe care le-a avut cu A. Hitler, să-l facă pe acesta să nu-l mai solicite pe translatorul Smit pentru întâlnirile "tete a tete".

Acestea și multe altele sunt motive de reală și legitimă mândrie națională.

Ion Brătianu întreprinde prima misiune externă a României la nivel de șef de guvern, făcându-i o vizita de curtoazie lui Franz Ioseph venit la Sibiu, asigurându-l de bunăvecinătate, la sfârșitul lunii august, iar în septembrie, Ion Brătianu însoțit de colonelul George Slăniceanu de la Război, se va deplasa la Livadia, în Crimeea, unde a avut convorbiri cu țarul Alexandru al II-lea însoțit de cancelarul Gorceakov.

Cred cu toată convingerea că nu se poate vorbi de cucerirea independenței de stat a României fără a o întrepătrunde cu numele celor trei bărbați care au jucat rolul hotărâtor în împlinirea acestei "sume a vieții noastre istorice", cum o numea Mihai Eminescu, și anume: Ion C. Brătianu, artizanul acțiunii guvernamentale care a înscris o pagină strălucită în istoria guvernărilor românești, M. Kogălniceanu "privighetoarea Moldovei" care a făurit și rostit Cuvântul Neatârării românești și domnitorul Carol I care a comandat armatele româno-ruse în Campania militară de la sud de Dună-

re, dovedind calități remarcabile de oștean desăvârșit.

Să ne închinăm mai des în fața unor astfel de oameni, pe care din păcate astăzi nu-i mai avem, dar și în amintirea mărețului act istoric împlinit de înaintașii noștri.

Dovadă a recunoașterii meritelor celor doi politicieni liberali în proclamarea și cucerirea independenței este și componența delegației României care să ne reprezinte interesele la Congresul de pace de la Berlin, delegație din care au făcut parte primul ministru Ion Brătianu și ministrul Afacerilor Străine, Mihail Kogălniceanu, care au pledat cum numai ei puteau s-o facă în favoarea cauzei românești.

Adusă din nou în fața faptului istoric împlinit, Europa a fost obligată, impunându-ne totuși unele condiții, să recunoască independența națională și revenirea Dobrogei cu Delta Dunării și Insula Șerpilor în componența statului român, deși a trebuit să cedăm Cahulul, Bolgradul și Ismailul.

Guvernării liberale îi aparține inițiativa elaborării a numeroase proiecte și legi vizând consolidarea noului stat modern independent cum au fost:

- Legea pentru Cesiunea cailor ferate ale Societății Acționarilor către statul român;
- Legea responsabilității miniștrilor;
- Legea pentru garantarea libertății alegerilor;
- Legea pentru împrumutarea în străinătate;
- legi în domeniul armatei, al învățământului, reorganizării Ministerului Afacerilor Străine;
- Legea rurală prin care să dea țăranului calitatea de "fiu al patriei";
- Legea inalienabilității și indivizibilității proprietății celei mici;
- Legea organizării comunale;
- Legea pentru organizarea Dobrogei;
- Legea pentru înființarea Băncii Naționale;
- Legea pentru înființarea Domeniilor Regale;
- Legea asupra străinilor;
- Legea de creare a Caselor de credit agricol;
- Legea terenurilor agricole;

• Legea pentru încurajarea industriei naționale etc.

Cele mai aprinse discuții s-au purtat în jurul revizuirii Constituției din 1866. C.A. Rosetti "amicul său din junete" de care-l legau atâtea amintiri se pronunța pentru un colegiu electoral unic. Titu Maiorescu agita teoria "formelor fără fond", iar Ion Brătianu "prudent și circumspect", s-a dezis de ideea colegiului unic.

În fond, reconsiderându-se sistemul electoral, s-a ajuns la trei colegii pentru Cameră în loc de patru și două Colegii pentru Senat.

Interesant mai este faptul că în timp ce Nicolae Flea dădea în judecată guvernul lui Ion Brătianu, acesta era apărat de Mihail Kogălniceanu printr-un discurs magistral, iar alegătorii din Câmpulung-Muscel l-au desemnat deputat pe unul din cele patru locuri național liberale într-o Cameră dominată de conservatori (17 locuri).

În iunie 1881 se creează o situație pe care o compară cu cea de la sfârșitul secolului al XVII-lea, când verticalul voievod Constantin Vodă Brâncoveanu a fost rugat, implorat de marea boierime valahă să ia tronul Țării Românești, tot așa mai mulți membri marcanti ai PNL, precum și mitropolitul Calinic împreună cu toți episcopii l-au rugat pe Ion C. Brătianu să revină la conducerea partidului și în fruntea guvernului.

Chiar dacă regele a numit pe C.A. Rosetti să formeze guvernul, acesta i-a răspuns (era cu 4 ani înaintea morții) că națiunea îl vroia pe Ion C. Brătianu, ceea ce s-a și întâmplat.

Ca urmare a intensificării întrunirilor și manifestațiilor opoziției unite, Ion C. Brătianu demisionează la 22 februarie 1888 și adresându-se adversarilor politici spunea: "până când nu vor purta și ei sarcina și răspunderea pe care am purtat-o eu doisprezece ani, în timpul și în condițiile cele mai grele, nu au dreptul a mă acuza că mi-am dat demisiunea.", anunțându-i că nu va reveni niciodată la guvernare "căci întoarcerea ar fi o comedie și.....lipsă de bunăcuviință." După multe tatonări nereușite, (regele îl desemnase pe Dimitrie Ghica să formeze guvernul, dar nu e acceptat) la 22 martie 1888, după ce pe 21 Ion C.

Brătianu anunțase demisia cabinetului, se forma guvernul condus de junimistul Theodor Rosetti, cumnat cu Ion C. Brătianu.

Pasul spre împăcarea frățească îl face Ion C. Brătianu care-și vizitează fratele mai mare, dar, deși îl primește cu răceală, acceptă formarea unui Comitet în vederea reunificării partidului, ceea ce s-a și întâmplat la 26 martie 1890 spre bucuria reciprocă a celor doi mari oameni politici.

Căsătorit cu Pia Pleșoianu, mai tânără ca el cu douăzeci de ani (era născută în 1841, iar el în 1821), Ion C. Brătianu a avut opt copii (mai mult cu unul decât taică-său) și anume, în ordinea nașterii: Florica, Sabina, Ionel, Constantin (Dinu), Vintilă, Maria, Tatiana și Pia, dar care, cu excepția Floricăi, au trăit și s-au afirmat mai mult în secolul al XX-lea, făcând obiectul unui alt posibil demers.

În ziua de 4 mai 1891 (și nu 9 mai cum eronat apare în unele lucrări), înceta din viață la Florica, Ion C. Brătianu, înconjurat de soția Pia, de copii, de gineri, de fratele Dumitru Brătianu și de nepotul Grigore Brătianu, fiul lui Teodor, fratele cel mare al defunctului.

I s-au făcut funeralii naționale, fiind înmormântat în cavoul de la subsolul bisericii de la Florica din localitatea Ștefănești-Argeș.

G.C. Cantacuzino scria: "Ilustrul bărbat de stat s-a stins după o suferință de 10 zile. Cu dânsul dispărea omul de secole cel mai ilustru în istoria și politica țării sale.

Cu dânsul dispărea o înaltă și nobilă expresiune a celui mai pur patriotism. Astăzi un mare gol s-a făcut în istoria și politica României.", iar eu aș zice chiar a Europei.

Prin tot și prin toate câte a realizat pentru patria sa și neamul românesc, prin măreția și prestigioasa lui personalitate, prin numele lui și al urmașilor lui a dat numele unei întregi perioade brătieniste, ca și Brâncoveanu cu stilul și epoca sa.

Ion C. Brătianu, pătruns de un patriotism ardent, ca și fratele și urmașii lui, va rămâne veșnic în galeria celor mai mari personalități ale neamului nostru, în pleiada marilor luptători pentru înfăptuirea aspirațiilor naționale.

Prof. ION MOICEANU

ARHITECTURA TRADIȚIONALĂ ROMÂNEASCĂ ÎN ZONA RUCĂR-MUSCEL sec. XIII-XIX.

Continuare – din numărul 11-12/2014

În specificul casei țărănești se creează o adevărată artă a pridvoarelor, prin creșturile stâlpilor, parapetele cu traforuri bogate și cornișe cu danteluri, o artă care va excela și în modul de fătuire a învelitorilor de șindrilă, ornate și ele de fiecare dată cu șirurile de ciocârlani și dantelurile de solzișori etc. Această artă o recunoaște și atunci când este vorba de a se împrumuta ceva din rafinamentul proporțiilor pe care le înscriu formele locuinței întărite, de tipul culei, prin registrele volumelor de zidărie, cu parapetele pridvoarelor și scările înzidite.

Cu toate strămutările operate continuu din cauze sociale și economice sau ca urmare a unor evenimente istorice, în teritoriu rămân totuși dispersate o serie întreagă de construcții, unele dintre ele anexe gospodărești de folosință temporară, altele, gospodării păstrate intacte, pe lângă care se încearcă mereu să se regrupeze noi cătune. Se creează o nouă situație, pe care caută să o rezolve alte reglementări administrative, până în pragul secolului al XIX-lea.

Cunoaștem bine multe dintre trăsăturile casei de odini-

oară, unele dintre ele proprii forme ei modeste, a locuinței săteanului împilat și obedit de soartă, altele ale gospodăriei împlinite a moșneanului truditor care, în strădaniile sale, caută bogăția ornamentațiilor fie din lemn, fie din tencuială.

Monumentele care au răzbătut vitregiei timpului sunt astăzi destul de puține; știrile documentare rămân de cele mai multe ori foarte lacunare, dar suntem încă în măsură să reconstituim multe dintre acele trăsături ale casei țărănești devenite simbol al aspirațiilor pentru o viață mai bună, pentru dreptate socială.

Un capitol important în rândul programelor acestei arhitecturi a vremii îl scriu și casele și conacele de moșie, toate organizate ca gospodării complexe, din care făceau parte, pe lângă tot felul de acareturi, pătule, pivnițe sau șoproane și câte o moară, o povarnă etc. Din specificul acestor case și conace boierești sau sedii ale proprietăților mănăstirești, figurează adesea și o biserică, paraclis de curte și, totodată, ctitorie a așezării satești, un heleşteu sau chiar un parc artistic amenajat.

Se știe că mai totdeauna aceste curți și conace erau construcții importante din zidărie, cu beciuri boltite, cu



pridvoare pe arcuri și coloane artistic făcute, împodobite cu structuri și zugrăveli policrome. Nu lipsesc nici instalațiile de aducere a apei de la distanțe mari, pe oloane, pentru alimentarea băilor și a cișmelelor publice cu care erau prevăzute adesea aceste curți. Conacele de la Băjești, Călinești, Merișani, Izvoru, Golești sau casele egumenești de la Valea, Glavacioc, Scăune, Berislăvești, de la Mănăstirea Vieroși sunt doar câteva exemple de acest fel.

În rândul acestei suite de construcții se înscrie și întreaga suită de cule, de turnuri și foișoare ridicate pretutindeni, cu rol de pază, de supraveghere a așezărilor sau de străjuire a drumurilor. De proporții masive, prevăzute cu foișoare ridicate din zidărie de piatră și cărămidă, amenajate cu guri de tragere, toate aceste cule, ca cea a lui Balotă de la Cepari, de la Budeasca, Racovița, Șuici, Tigveni sau Berevoiești, se arată a fi construcții încadrate unui program arhitectural cu funcții precise, care s-a afirmat pregnant în cea de-a doua jumătate a secolului al XVIII-lea și începutul veacului următor.



Statistica lui Fauthon de Verrayon, din anul 1833, înscrie în tabelele sale un număr de 18717 case în Orașul Pitești figurează în această statistică cu 773 de case, iar Câmpulung cu 1195.

După statistica din 1839, numai patru plase din județul Muscel, fără orașul Câmpulung și alte câteva sate, însumate 5741 de locuințe țărănești de toate tipurile, exceptând casele de moșie ale marilor proprietari. Dar acum suntem într-un moment când se strămutaseră deja foarte multe cătune de pe locurile lor și avuseseră loc o întrupare nouă de sate pe unele moșii.

Din această evidență rezultă că la vremea respectivă figura și un număr de 615 bordeie locuite, așa cum reiese din diferite materiale de arhivă, atât de către țigani, cât și de către un mare număr de săteni. Se recunoaște că acest tip de locuință a fost poprit încă de timpuriu pentru toate categoriile de locuitori, fiind impropriu, nesănătos.

Oricum, factorul hotărâtor în definirea fizionomiei așezărilor, a celor sătești îndeosebi, rămâne mereu unitatea teritorială cu cadrul natural și drumurile care o brăzdează. Este de văzut, însă, care sunt raporturile ce se statornicesc, la un

un tip oarecare și restul așezărilor din jur și care anume factori generali determină modul de organizare a vieții sociale respective; după cum rămâne de știut, în această organizare, cum se reflectă faptul că, în unele cazuri, locuitorul apare ca locuitor clăcaș, dependent de înțelegerea cu stăpânul moșiei.

Dar situația acestor așezări niciodată nu se arată a fi stabilă, nici pentru cele considerate a face parte din aceiași categorii, aflate în aceea zonă geografică.

Pe aceste locuri despădurite, acum deșteleniri insulare cu livezi de fân, curături și arături pentru porumb, unele devenite ogrăzii de pruni, sunt arătate și acele pivnițe, conace de prunerie sau colibe așezate câteodată grupat, alteori aliniate, asemănător cătunelor sătești.

Analiza sumară a înfățișării teritoriului, cu prezența acelor ogrăzi, curături sau deșteleniri de formă insulară, trădează modul de viață agro-pastoral întemeiat pe înțelegerea dintre locuitori și proprietarul moșiei pentru munca câmpurilor. Acesta este însă o practică tot atât de specifică și sătenilor moșneni, stăpânitor și totodată muncitori în devălmășie ai moșiei lor. O ordonare a culturilor o întâlnim numai în ceea ce privește vatra propriu-zisă a satului și locurile de arătură din zona de luncă sau câmp închis.

Arhitectura cu funcție socio-economică, dârsta și stâna sunt extrem de bine exemplificate cu două artefacte etnografice existente cu mult timp în urmă la Rucăr.

Din punct de vedere al tipologiei de instalație tradițională, la Rucăr se întâlnește un întreg complex de industrii textile (piuă, dârstă, vâltoare).

Istoriceste, *dârstele* din Rucăr (prin extensie, de la activitatea de dâr-stărit, constând din îngroșarea țesăturilor mari de lână, la *coșurile de îngroșat* și flaușarea lor, la *coșurile de părui*, întreg complexul a primit, convențional, numele de *dârste*, deși include-alături de cele două coșuri – fiecare acționat de o mare roată hidraulică în trepte și cu aducțiune medie-*pivele*, pentru piuat stofele și straiiele, și *vâltoarele* pentru spălat, înainte și după prelucrare, toate tipurile de țesături) ilustrează pătrunderea, prin aculturație, dinspre Transilvania spre Muntenia, a tehnologiilor industrial - medievale de prelucrare a țesăturilor din lână.

Constructiv, monumentul reprezintă una dintre cele mai voluminoase construcții din muzeu (prin zidirea sa masivă din bolovani de râu) și totodată, cea mai laborioasă tehnică de realizare a învelitorii acoperișului în patru ape, cu șifă mărunță și subțire, așezată în trei rânduri.

În elevație monumentul reprezintă două nivele; la nivelul inferior avem clădirea masivă de piatră, iar la etaj, avem *conacul* din grinzi de lemn și cu pinioanele din scânduri, având acoperișul în două ape și servind ca adăpost meșterului dârstar, angajat aici ca salariat al proprietarului dârstelor. Accesul la etaj se face pe o scară abruptă, adosată clădirii, și care dă într-o prispă mică, deschisă, destul de cochetă.

Planimetric, construcția din piatră reprezintă *spațiul dârstelor* propriu-zise format dintr-o încăpăre de acces (*inda*), din care se pătrunde în cele două încăperi, în care sunt instalate *coșurile*, încăpărea pivelor are intrare separată...



Tehnic, complexul impune prin monumentalitatea și complexitatea dotărilor hidro-tehnice: în canalul hidraulic sunt vizibile cele trei roți hidraulice (de 2,25m, 2,90m și 3,45m diametru), toate realizate în trepte și aducțiune medie, fiecare cu propriul *sistem de admisie*, iar la capătul din *aval*, *văltoarea*.

Stâna cu trei încăperi a fost folosită de aceștia vreme îndelungată, într-un sistem tradițional al păstoritului de pendulare dublă, constând din iernatul oilor pe lângă casă și vâratul pe pășunile alpine, primăvara și toamna făcându-se la fânețe.

Construcția stânii, întrupește caracteristicile arhitecturii pastorale din zona reprezentată, având planul dreptunghiular și compartimentarea în trei încăperi cu funcționalități deosebite: *comarnicul* (încăpere folosită, în principal, la mulsul oilor), *fierbătoarea* (atelier de prelucrare a laptelui) și *stâna foilor*, celarul (pentru păstrarea produselor)

Tehnica de construcție este cea arhaică, a bârnelor rotunde încheiate la capete în *cheutori rotunde*, spațiile libere fiind închise în tehnica *șoșilor*. Acoperișul este în patru ape. În spatele stânii se află strunga oilor.

Particularitatea principală a monumentului constă în situarea comarnicului în construcția stânii, excentric, ca o primă încăpere, prin care se face accesul în stână, deschisă total pe o latură și parțial pe o latură opusă, în care sunt practicate ușițele de trecere a oilor din strungă, la muls. Prelucrarea laptelui este asigurată de baci, cioban angajat de proprietari asociați, față de care răspunde direct de produsele obținute și de intervalul întrebuințat, aju-

tând ciobanilor la muls, aceștia având în principal, sarcina de a păzi și păstori turma.

Ca răspândire, tipul acesta de stână acoperă o arie largă de pe versantul sud-estic al Carpaților Meridionali.

Coliba pastorală cu crosnie și obor era construcția cea mai importantă din punct de vedere al activităților cu caracter agrar-pastoral.

Iernarea animalelor la poalele munților, în zona de cultură a fânețelor, specifică păstorului pendulatoriu, precum și muncile desfășurate aici în timpul anului (îndeosebi pregătirea nutrețului) au adus la apariția și dezvoltarea unor construcții adecvate adăpostirii omului și animalelor.

Această gospodărie se compune din *hodaie* (formă evoluată de adăpost uman), cu *crosnii* (grajduri, adosate hodăii) și *obor* pentru oi.

Hodaia, adăpost evoluat, care a înlocuit în totalitate surla, are un plan patrulater, cu o singură încăpere.

Pereții din bârne de brad, cioplite în patru fețe și încheiate la capete în *cheutoare-coadă de rândunică* sunt așezați pe o fundație de piatră de râu. Șarpanta, în patru ape, este realizată din câpriori și lați, cu învelitoare din șită de brad. Adosate *hodăii*, pe două laturi, se găsesc *crosniile*, construite în aceeași tehnică, acoperișul lor fiind o prelungire a acoperișului hodăii. În interior sunt compartimentate trei încăperi, prevăzute cu iesle.

Oborul este un Țarc pentru oi, având o latură comună cu hodaia, alte două laturi, realizate din *lobde* (lemne de arin crăpate), fiind aplecate spre interior pentru a oferi animalelor un adăpost față de

intemperii, iar ultima fiind constituită de un gard obișnuit de scânduri, cu porțița de acces în interiorul oborului.

În prezent toate elementele de arhitectură cu funcție social-economică prezentate, sunt expodate de seamă în muzeul satului din Sibiu.

În ceea ce privește arhitectura bisericilor se observă faptul că de regulă ele au avut drept element definitoriu masivitatea, așa cum era cazul bisericilor din mănăstiri sau a marilor construcții din orașele muntenești. Alta este însă situația ctitoriilor satești, din lemn, care nu totdeauna a trebuit să se strămute și să urmărească vatra satească, păstrându-se astfel în bună măsură intacte trăsăturile originare, cu analizarea formelor de plan, a detaliilor de execuție sau a elementelor de plastică decorativă a acestor ctitorii ne îngăduie să surprindem stilul arhitecturii satești dispărute și să evidențiem acele aspecte specifice artei locale de a construi.

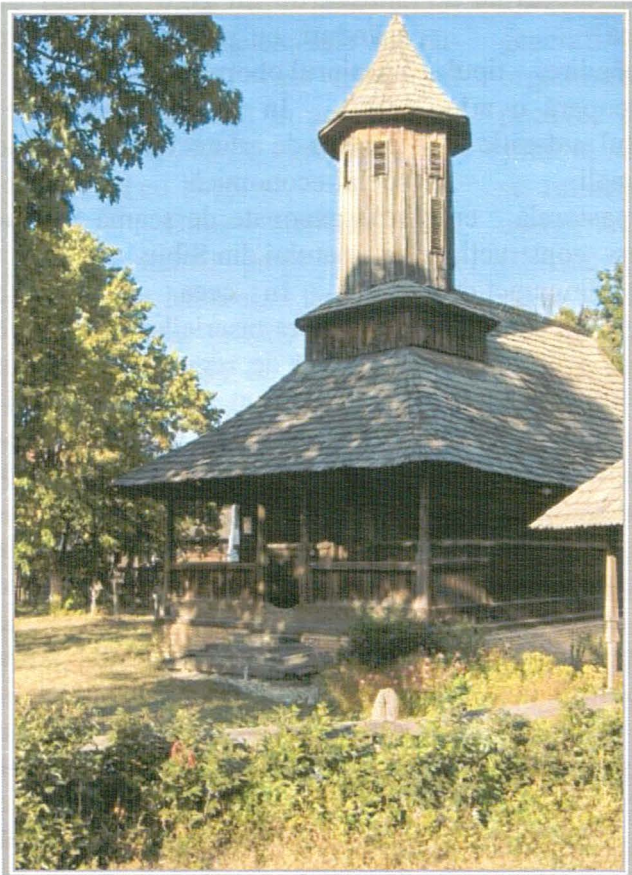
Varietatea tipologică, sistemul constructiv și trăsăturile stilistice probează că biserica de lemn din zonele Argeșului și Mușcelului cunoaște o evoluție în multe privințe strâns legată de programele arhitecturii civile. Este vorba în primul rând de sistemul constructiv, modul de făuire și asamblare a materialului. Se adaugă apoi pridvorul, cu



suita sa de colonete torsate sau racordul de curbe și contracur-

be, prezența stâlpilor angajați și bogăția decorației specifice barocului popular, care cultivă, alături de bârnele răsucite, frizele decorului policrom etc.

Fruntarele, colonetele pridvorului, portalurile de intrare și ancadramele de ferestre, cu suita de console care sprijină acoperișul sunt totdeauna elemente care și ele se pretează aplicării unei decorații specifice, regăsite identic și în arhitectura locuinței și a anexelor sale.



Atât în Argeș, în Vâlcea, în Mehedinți, cât și în Prahova, ne este cunoscut un anumit tip de biserică, fără pridvor, al cărei pronaos se înscrie într-o formă absidată, asemănătoare poligonului altarului. Se spune despre aceste biserici că reprezintă adevărata formă de "corabie". Câteva ctitorii mai bine cunoscute, ca cele din Valea Faurului, Opătești –Blidari, Bascov, Glâmbocu etc., vin, prin unele soluții aparte să demonstreze existența acestui tip de biserică bine statornicit, cu o evoluție proprie.

În general elementele de arhitectură tradițională din zona Rucăr-Muscel au ceva din „cumințenia pământului”, din acel ethos românesc care are în urmă milenii de evoluție, dar în timp și un viitor fără limite.

prof. Tudor Vlad,
prof. Dragoș Vrânceanu

BIBLIOGRAFIE GENERALĂ

- BERNEA ERNEST-*Spațiu, timp și cauzalitate la poporul român*, -Editura Humanitas, București, 2005
- BUCUR IOAN CORNELIU-Muzeul civilizației populare tradiționale „Astra”-Dumbrava Sibiului-Editura Astra Museum, Sibiu, 2007
- BUTURĂ VALER-*Etnografia poporului român-cultura materială*, Editura Dacia, Cluj-Napoca, 1978
- COJOCARU NICOLAE- *Istoria tradițiilor și obiceiurilor la români*, Editura Etnologică, București, 2008
- GHINOIU.I coordonator, *Atlasul Etnografic Al Romaniei- Vol.I-II-III*, Editura Academiei Române, Regia Autonomă „Monitorul Oficial”, București, 2003-2009-
- PAPADIMA OVIDIU-*O viziune românească a lumii*- Editura Saeculum I.O., București, 2009
- PĂNOIU ANDREI-*Arhitectura și sistematizarea așezărilor din Argeș și Muscel, sec.XVIII-XIX*, Studiu editat de Direcția Județeană pentru Cultură, Culte și Patrimoniu Cultural Național Argeș, 2004
- PÂRNUȚĂ GH.-*Rucăr, Monografie Sociologică*, Editura Științifică, București 1972
- PÂRNUȚĂ GH.-*Rucăr-Muscel-Istoric, Case Memoriale, Amintiri*, - Ed. „Vasile Cârlova”, București, 1996
- VULCĂNESCU MIRCEA, *Prolegomene sociologice la satul românesc*, Ed. Eminescu, București, 97

**Epigrame și catrene din volumul
"Scena vieții"**

Autor NELU CONSTANTIN

**Moderatoarei TV AKTA
Carmen Nicolescu**

1. Harnică ca o furnică,
Strânge oameni de valoare.
Indentități pune pe sticlă,
Lăsând amprente culturale.

2. Micuță, harnică, voioasă
Și mândră, când te-mbraci cu iia!
Când te văd așa frumoasă,
Te-aseamă cu România.

Profesorului Nicolae Pantazică

3. Își tot caută strămoșii,
Asta e cusurul lui
Scormonește prin istorii
Pân-la Poarta Raiului

4. Ai mai scris încă o carte
Ca să ai o trilogie,
Și uite-așa, din carte-n carte,
Urci Trepte spre Veșnicie .

Directorului Liviu Ciocă

5. E greu, director la cultură
Să fii, din casă-afară dat,
Să nu vedem noi cum se fură
Și ce-a rămas dintr-un palat !?

Pictorului Liviu Cioacă

6. Talent ți-a dat Domnul, cu carul,
Cu tot ce știi, te-ajut și eu
Tu, pic cu pic, umpli paharul,
Până ajungi la apogeu.

Inginerului Emil Hagi

7. Un om modest, cinstit și bun,
De toți artiștii e iubit
Un luptător, un aromân
Repară ce s-a năruit

Artistului Ștefan Thury

8. Că ești de clasă, ne-am dat
seama.
În tot ce faci, ești mare faur.
În pași de dans, supui arama
Și ai ajuns artist de aur.

Preotului Gh. Cîrstina

9. Ai dus mesaj la Vatican
Ca preot, păstrându-ți mândria,
Îmbrăcat în Dac țăran
Simbolizând România .

Preotului Ion Mârzac

10. În vers, ți-ai arătat valoarea
Prin Elogii Nesfârșite.
Tenace, ți-ai urmat cărarea
Urcând pieptiș pe vârf de munte.

11. Urcând pieptiș să atingi norii,
Un pătimas, cum toți o știu,
Te-or premia iar scriitorii
Pentru Vântul Străveziu.

Poetului Sorin Durdun

12. Gazetar, bun scriitor,
Mulți ani din viață nu ajung.
Să faci poeme, nu-i ușor!
Ne-ai dat Poemul cel mai lung.

Lui Sergiu Manea

13. Să scoți revistă sau o carte
Noi știm, nu-i floare la ureche.
Tu ai strâns valori și arte
Și le-ai băgat în – Curtea Veche -

Coregrafului Neluș Horobeanu

14. Oameni veseli sunt mai rar.
E mucaliț, îl știe o lume:
Râde pe sub ochelari,
Dar și-a făcut din dans, renume.

Profesoarei Maria Chirtoacă

15. De-i citești slova și versul,
O remarci, dintre o mie.
Descoperi muza și talentul
Și-un cânt înalt, de ciocârlie.

Pictorului Radu Ștefan

16. Pictează frumos doinele,
Asta e talentul său:
Bagă-n joc culorile
Pân-le așterne pe tablou.

Lui Constantin Agricola Miu

17. Sosit la noi, din întâmplare,
Ai zis că faci agricultură
Semanând cultură mare
A răsărit mare cultură.

Profesorului Cezar Neacșu

18. Urci pe scenă fiii țării
Și fete mândre, cum e floarea.
Rămâi bun dascăl, în istorii,
Precum e Neacșu cu scrisoarea.

Lui Cornel Stoian

19. Asemuit cu-n joly joker,
E apreciat de toți ai lui,
La Câmpulung și Rucăr
Până și-n Piatra Craiului.

Profesor Tudor Vlad

20. În toate zonele de munte
Observi câte un falnic brad
Și-n Rucăr sunt talente multe
Printre ele, Tudor Vlad.

Revistei Piatra Craiului

21. Revista Piatra Craiului
Revistă bună, rucăreană,
Se plânge că-i a nimănui
Și mai trăiește ...din pomană.

DAMIAN AVRĂMESCU

Lui Cornel Stoian

Aleargă șapte hotare,
De parcă șapte vieți are!
N-aleargă după cucoane,
Ci pe la ... simpozioane!

ADRIAN GABRIEL PĂTRU

Lui Cornel Stoian

Ca și n rucărean model,
Ne primești cum se cuvine,
De ne tai și un purcel,
Nu mai plecăm de la tine!

CORNEL STOIAN**Lui Constantin Miu**

Te invităm la Rucăr,
Un focar de cultură,
Iar din Piatra Craiului,
Să iei o piatră-n...gură!

CORNEL STOIAN**Rucărenii**

Din Rucărul frate cu cerul,
Cu măreția Munților Carpați
Venim să întregim Muscelul,
Cu licuricii cei mai ...luminați!

GHEORGHE VINTILĂ**Festivalul Cavalerilor la Rucăr**

În drumul lor spre Țara Sfântă,
Cu cruci, și cu jale,
La Rucăr am făcut o trântă,
Pentru parade...culturale.

CLAUDIA PETRESCU**Acidava**

Acidava, te salut!
Mulțumesc c-ai apărut!
Epigrama-n bățatură,
Ești, parol, acupunctură!

Nume

Acidava spune tu
Grafica cine-o făcut:
Mi-au plăcut desenele,
Unde este... numele?

Greșeluța

Musceleanul mucalit
Greșeluța a găsit
Celor care o trudesce,
Acidava...te iubesc!

CONSTANTIN AGRICOLA MIU**Concluzie**

Ultimul studiu mediocl,
Arată că țiganii pier,
Chiar la nivel național,
Din cauza lipsei de fier.

Unui orator

În viață ești apreciat,
Dacă la vorbă pui măsură,
De-aceea nu fi supărat,
Că uneori ești rău...de gură!

În week-end

Ion și Ioana s-au dus în pădure
Ca să culeagă mure.
Au întâlnit multă lume în pădure,
Și de aceea, au cules...mure!

Suntem liberi

Așa zicea Cioran ca-n vis,
În anii trăiți la Paris:
Că suntem, și avea dreptate,
În "ultim hal" de libertate!

Unui confrate epigramist

Ai scos săgeata otrăvită,
și fără să ții cont de rang,
n-ai tras în ținta potrivită,
și ți se-ntoarce bumerang!

Calitate

Are mai presus de toate,
Cap abil, deci e ...capabil,
Să găsească, dând din coate,
Cont abil, că e ...contabil!

Mintea de pe urmă a soțului

Constată după mulți ani,
Că s-a-nsurat pentru bani,
Cînd putea găsi frumos,
Împrumut ...avantajos!

ION AVRAM - Rucăr**Lui Moise Avram**

Din Pecineagu, lac de acumulare,
Ai coborât, tu, fire de artist,
Să ne arăți acum la fiecare
Că poți să fii un bun epigramist!

Lui Stoian Cornel

Noi rucărenii, pe bune, n-am știut,
șă dăm acum alarma pentru știre
Că nu ești doar omul, la toate priceput,
Ci și epigramist, dar sub ...acoperire!

CUPRINS

Editorial

- ✎ *Vechile rânduieli și rosturi* – prof. Tudor Vlad

Actualitate

- ✎ *La mulți ani revistei "Piatra Craiului" din Rucăr-Muscel* – Cornel Stoian
 ✎ *Mihail Diaconescu – o personalitate a obârșii muscelene cuvântului* – Maria Chirtoacă
 ✎ *Manifestări artistice ale cenaclului literar "Mihail Lungianu"* – Iosif Nistor
 ✎ *Profile de învingători* – Ec. Cornel Stoian – Constantin Agricola Miu
 ✎ *Ziua Mondială a Apei* – Costel Moiceanu
 ✎ *Interviu Radu Ștefan Tatan* – prof. Tudor Vlad
 ✎ *Doi Șerpi – Din caietul unui preot de țară* – Preot Gheorghe Cârștina
 ✎ *In memoriam - Șapte ani de când s-a stins ing. de elită Gheorghe Vlaicu* – Costel Moiceanu

Acuarela de Rucăr

- ✎ *Cuget și spirit - consemnări* – Cornel Stoian
 ✎ *"Rucărul" - între băștinași și ceilalți (veneticii)* – Tavi Octavian Bănică
 ✎ *De vorbă cu Ionuț Fintoiu* – Ionuț Fintoiu
 ✎ *Redescoperirea Rucărului* – prof. Nicolae Pantazică
 ✎ *A fost odată într-o vară* – Danian Avrămescu
 ✎ *"Rucărul ...și meșterii italieni" din Muscel* - Tavi Octavian Bănică

Ars Longa, Vita Brevis!

- ✎ *Petrușa Purinchi* – Versuri
 ✎ *Damian Avrămescu* – Versuri
 ✎ *Adrian Simionescu* – Versuri
 ✎ *Ioan Dudu Vlădău* – Versuri
 ✎ *Damian Avrămescu* – Versuri
 ✎ *Mărturii în piatră* – Tavi Octavian Bănică

Historia Magistra Vitae

- ✎ *Despre Brătienii veacului al XIX-lea* – prof. Ion Moiceanu

Tradiții

- ✎ *Arhitectura tradițională românească în zona Rucăr – Muscel sec. XIII – XIX* – continuare prof. Tudor Vlad, prof. Dragoș Vrânceanu

Adrese utile de contact

cristina_vladescu27@yahoo.com, tudor_lunca@yahoo.com["https://revistapiatracraiului.wordpress.com"](https://revistapiatracraiului.wordpress.com)www.facebook.com/cenaclul_mihail_lungianu, Clubul"Proinfo", Liceul Rucăr: bazaimprimarii@yahoo.comMembrii fondatori ai
Cenaclului „Mihail
Lungianu”
Rucăr-Muscel

1. Prof. Vlad Tudor – președinte
2. Ec. Stoian Cornel – secretar
3. Ing. Moiceanu Ctin – trezorer
4. Ing.-prof. Avram Gheorghe
5. Ing. Ghidan Ion

†6. Prof. Nicolae Gheorghe –
Podișor – DECEDAT

7. Artist Nistor Iosif

Coperta 1:
"Didy Vlad" –
fotografie Tudor Vlad
Coperta 4:
"Fântâna" – Vasiloiu
Cornelia



TIPOGRAFIA

S.C. GIG S.R.L.

EDITURA LARISA

TIPOGRAFIE, EDITURĂ, PAPETĂRIE, BIROTICĂ

B.dul. Ion Mihalache 119

Tel/fax : 0248/533.454

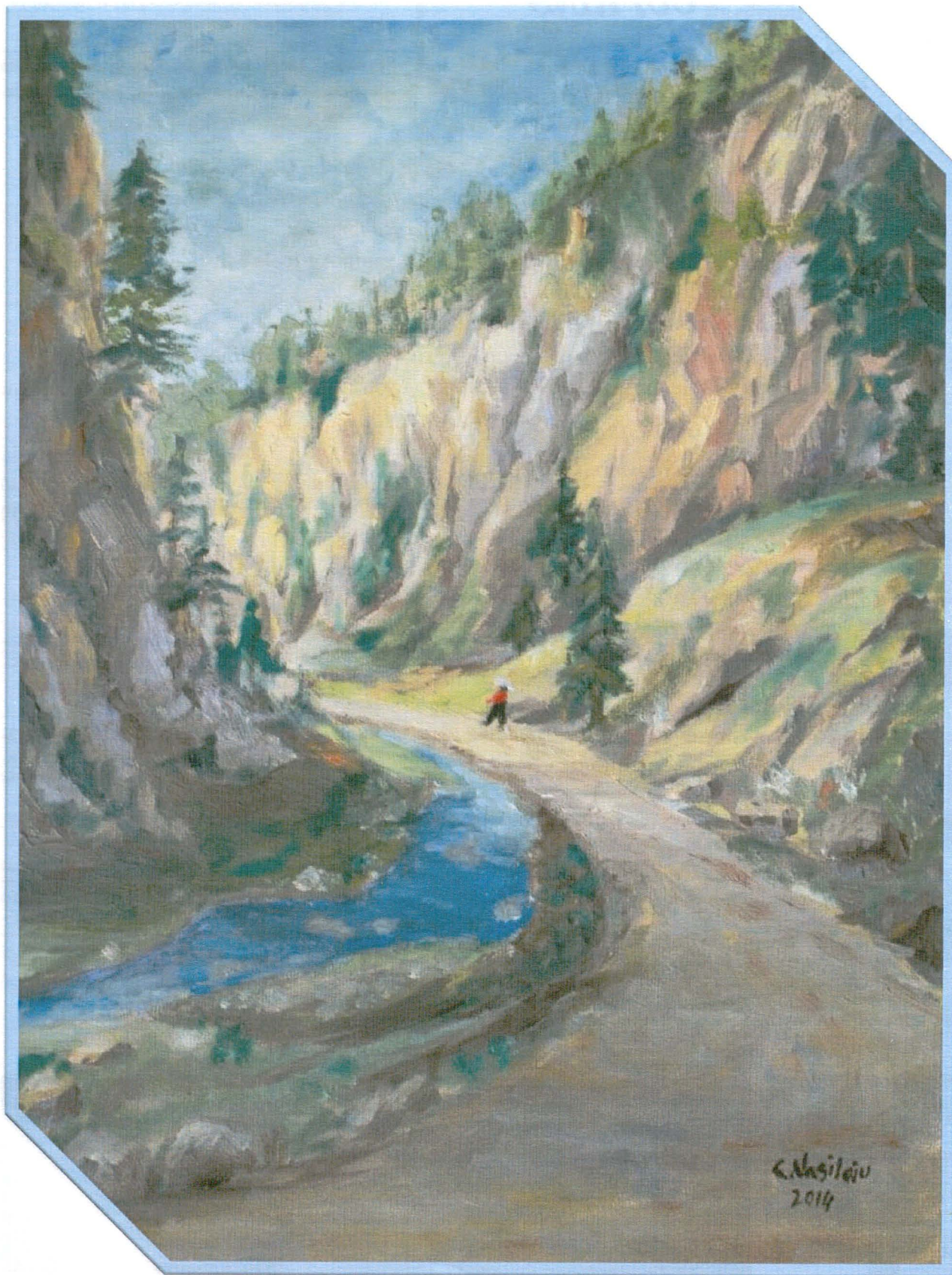
0745.082.021; 0744 313 174

Cenaclul literar "MIHAIL LUNGIANU"
editează revista "PIATRA CRAIULUI"

Președinte cenaclu: Tudor VLAD
 Secretar cenaclu: Cornel Stoian
 Redactor-șef: : Ion GHIDAN
 Secretar general
 redacție: Costel MOICEANU
 Tehnoredactor: Cristina VLĂDESCU

Sediul redacției și al Cenaclului:
 PENSIUNEA
 "LINIȘTEA SERII",
 strada Brașovului
 RUCĂR, Argeș

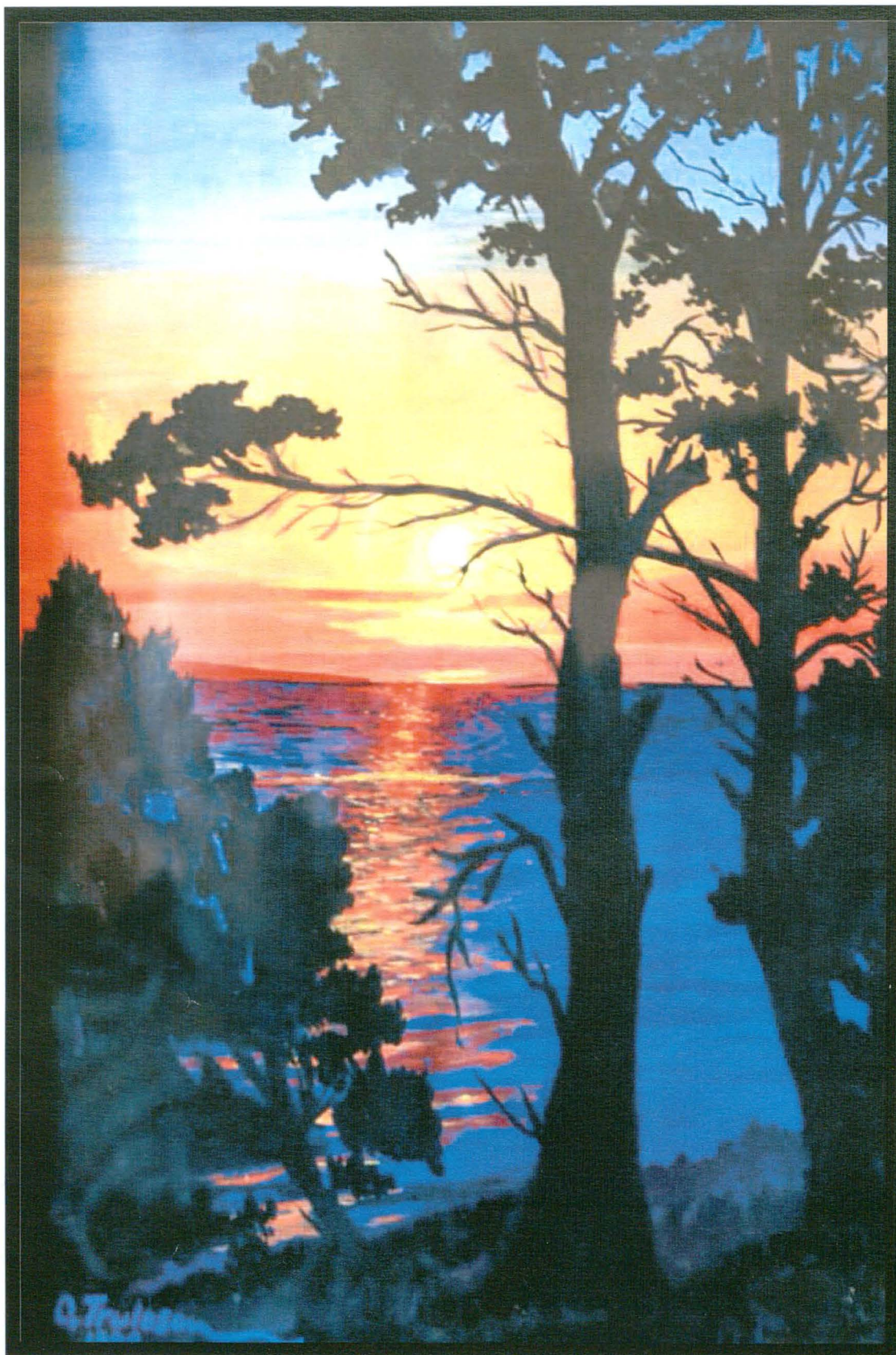
1. Responsabilitatea pentru conținutul articolelor revine integral autorilor.
 3. Revistă realizată și distribuită gratuit.
 4. Fotografiiile aparțin colecției personale prof. Tudor Vlad, Stoian Cornel iar picturile aparțin pictorului Nelu C.



CORNELIA VASILEANU
Cheile Dâmbovicioarei



NELU CONSTANTIN
Dârsta de la Rucăr



OVIDIU TRULESCU
Apus de soare



Mariana Iova studentă la absolvirea
facultății de matematică IP3 București
1966



Stoian Olivia Gabriela Claudia



Familia Angela și Cornel Stoian cu
copiii Cornelia Claudia, Iosif
Cornelius, Ion Ciprian



Dumitrana Șipoteanu



Ileana Șipoteanu

“Pe pământ avem două șanse, credința și arta.”
Grigore Leșe



ISSN: 2247-1553
ISSN-L: 2247-1553
EDITURA LARISA

<https://biblioteca-digitala.ro>